

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnstvu prejeman:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izreja vsak dan svezor izvenredni nedelje in praznika.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnstvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnštvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Zmage ali porazi?

(Priobčujemo ta članek hrvaškega publicista, pisan v slovenskem jeziku, ne da bi se strinjali z izvajanjem čestitega hrvaškega pisca.)

I.

Pred kratkim se je neki slovenski list ozrl na pisavo »Obzora« in nejevoljno pripomnil, da bo na Hrvaškem treba še mnogo delati, dokler se tam ukorenini »jugoslovanska misel«. Ne maram se vtikati v to polemiko, le kot Hrvat bi rad nekaj razjasnil, ker se mi zdi, da imajo tu in tam o jugoslovanskem pojemu, ki bi se težko z njim mogel zložiti. Še nekaj naj omenim: Hrvaška je klasična zemlja »jugoslovanske« misli ne le od časa Gaja, Strossmayerja in Račkaga, nego še iz časov Križanića ter dalmatinskih književnikov. Zanikati to, bilo bi znamenje neznanja in nepoznavanja hrvaške preteklosti in zgodovine. Z bahavimi besedami poudarjati, da na Hrvaškem še ni zadosti ukoreninjena jugoslovanska misel, ni drugo, nego velika napaka, ki bi se je morali mi vsi ogibati.

To kar se danes odigrava na Balkanu, je jugoslovanska nesreča in greh, ki se nič ne popravi s tem, da so Srbi zmagali, ker se posledice teh pogreškov skoro ne dajo več popraviti. Jugoslovani so namreč izgubili premoč, ki so jo pred novo vojno imeli v svojih rokah; ta je prešla na Romune, ki jih sploh ni bilo čuti na Balkanu pred to vojno, in na Grke, ki se lahko še sporazume s Turki in Albanci. Vsi Neslovani Balkana so sedaj na konju. Slovani pa na oslu in nič ne de, da na oslu sedi Srb, a Bolgar ga le pelje. — Seveda, neizogibno je vprašanje in očitanje: »Kdo pa je tega kriv?« in jasen je odgovor: »Križi so Bolgari, ker niso privoščili bratu in pomočniku Srbu poštene plače.« Pa vse to še ne zadostuje, da bolgarski narod enostavno pozabimo. Mi moremo torej Srbom priznati pravico, da so dvignili orožje in da se niso dali pahnuti v kot, lahko se veselijo njihove zmage, ali ako pomislimo, kako drago je Jugoslovanstvo plačalo to zmago s svojo izgubo, potem se nam skali veselje.

Srbi so zmagali, a Jugoslovanstvo je diplomatski razdejan. Doda je bilo potrebno le, da se Srb in Bolgar pomirita, in vse bi bilo dobro, ali zdaj so Romuni in Turki na vratu Bolgarom, a Grki in Albanci na vratu Srbom. Zmaga Srbov ne spreminja na stvari čisto nič. Slovanski Balkan od Save in Donave do Egejskega morja in Grške — to je, osrčje Balkana je samo etnografski in politični pojem, pa ne več diplomatski, kakor je bilo preje. To smo izgubili, ker Balkan sega sedaj do Krete in v tem Balakuu nimamo niti Donave, niti Soluna, niti Skadra ali Drača in pri vsaki homatiji bodo imeli zadnjo besedo Neslovani.

Edini mogoč trenutek, da Jugoslovani postanejo diplomatski faktor, je minil; uničili so ga skupno Bolgari in Srbi. Tako to čutijo Hrvati, pa naj je to temu ali onemu prav ali ne. Zato se zelo motijo tisti, ki pravijo, da ni treba preveč pesimistično presojati posledic te nove vojne, in naj je med njimi sam Scotus Viator. Kdor vso zadevo premisli z vsakdanjega in zgolj političnega stališča, kdor samo praktično sodi, ima prav, če tako sodi, ker za kolikor so Bolgari slabjši, za toliko so Srbi močnejši, torej: suma ostane ista in enaka. Res je; Srbi premorejo sedaj več; koliko pa premorejo Jugoslovani? Sedaj nič, pozneje tudi ne mnogo več — k večjemu, da Jugoslovani v Avstriji postanejo eden izmed odločilnih faktorov na Balkanu, pa to so slabe nade. To bi bil zopet »ugoden trenutek«, ki bi ga gotovo tako »uporabili« kakor sedanjega. Lahko se mi poreče, da je Jugoslovanska misel v tej smeri le pragmatična in spada v carstvo sanjarij, ker je vsa jugoslovanska prošlost itak le borba Bolgarov in Srbov za prvenstvo — torej tudi danes ne more biti drugače; jaz pa vendar ostanem pri trditvi, da to ni jugoslovanska preteklost, marveč bolgarsko-srbska, a jugoslovanska preteklost po mojem pojmovanju in naziranju obsega delovanje vseh štirih jugoslovanskih panog, ki kaže v svojih uspehih ali izgubah korist ali škodo vesoljnega jugoslovanstva. Borba liberalno-klerikalna med Slovenci gotovo ni jugoslovanska zadeva, umikanje Slovencev na severni meji in napredovanje na južni pa je jugoslovanska zadeva prevelike važnosti. Takih »jugoslovanskih zadev« imamo toliko, da lahko pritrdimo, da jugoslovanska misel ni sanjarija, temveč kontorealna potreba in dejstvo.

Borba liberalno-klerikalna med Slovenci gotovo ni jugoslovanska zadeva, umikanje Slovencev na severni meji in napredovanje na južni pa je jugoslovanska zadeva prevelike važnosti. Takih »jugoslovanskih zadev« imamo toliko, da lahko pritrdimo, da jugoslovanska misel ni sanjarija, temveč kontorealna potreba in dejstvo.

Borbe na bolgarski meji.

(Dopis z bojišča.)

Pred Kočano, 21. julija.

Srbsko vojska je prehodila doslej malodane vso Makedonijo in se nahaja sedaj v bližini stare bolgarske meje.

Bolgari so napeli vse svoje sile, da se vzdrže vsaj ob vratih Makedonije. Toda bolgarski odpor ob vratih Makedonije in Bolgarske ima tudi drug pomen: Ako prodre Srbi preko Črnega Kamena na Grljan, ako osvoje Banjo Cuko, potem je odzvonilo tudi Kjustendilu (Velbužu).

Črni Kamen je ključ, Grljan in Banja Cuka pa sta vrata za Kjustendil. Tu se bje boj že par dni. Dasi so Bolgari številno v premoči, vendar se morajo s svojimi voji neprestano umikati. Dne 17. julija so izgubili Črni Kamen. Druga dne so ponovili naskok v svrhu, da zopet osvoje to postojanko. Toda bili so odbiti. Nato so poskusili, da razbijejo črnogorsko brigado. Obenem so udarili z boka tudi na tretjo armado. Naval na črnogorsko brigado je bil izredno silen. Črnogorci so imeli velike izgube na mrtvih in ranjenih, a kakšen je bil končni uspeh, mi pač ni treba posebe praviti.

Včeraj sem imel z Živojinom Dabićem zopet priliko, da opazujem borbo.

Ko smo prišli v vas Črni Kamen, smo opazili, da je iz prejšnjih borb od te vasi ostal komaj kamen na kamnu. Gori nad vasio, med gorskimi globeli in soteskami se je nebo treslo od strašnega topovskega grmenja, ki je spremljalo pokanje pušk. Vsak posamni topovski strel je odmeval med skalnatimi stenami

po deset in več sekund. Zdelo se je, kakor da bi neprestano bila strela iz črnih, nevihtonosnih oblakov. Strahovita godba je to. Človek se nehote čuti silno neznanega in majhnega, kakor črvček.

Tamkaj na Črnem Kamnu se zbirajo razne skupine, ki se šetajo in živahno razgovarjajo.

Tu so razni višji častniki, med njimi tudi poveljnik III. armade general Boža Janković. General in vsi oficirji so popolnoma mirni, niti sledu kakšne nervoznosti ni opaziti. So pač brezpogojno prepričani o zmagi srbskega orožja. To prepričanje je neomajno. Računajo z gotovimi dejstvi, ki jih doslej še niso nikoli varali. Tudi oni vojak, ki drvi naprej proti sovražniku, dela to radevoljno, oduševljeno, ker je uverjen, da je vse moralo tako biti in da se bori proti onim, ki mu ne dajo živeti.

Nepričakovano se je pojavil general Janković s svojim štabom na daleč vidljivem, silno nevarnem mestu. Hipoma se je tjakaj vsula toča šrapnelskih krogel, nemara čisto slučajno. Padale so tudi granate. Kamor pade taka granata, razruši cele hiše. Te granate so udarjale v skalnate stene in lomile pečine, kakor pesek. Grmenje topov je strahovito odmevalo od gora in planin. — Trajalo je dobre pol ure, predno je general s svojim štabom srečno utekel temu strahovitemu ognju.

Ta dolgotrajna vojna, te neprestane borbe so izpremenile tudi ljudi. Vsakdo se je že privadil na svinčenko, kakor na dež in točo. Človek se malo skloni, malo otrese, pa gre po svojem poslu.

Niti zajci se tu več ne boje. Ravno včeraj popoldne, sredi najstrašnejšega topovskega ognja, je priiskal pred postojanko na Črnem Kamnu postaven zajec. Dvignil je glavo, strigel z ušesi in prisluskoval.

Opazil ga je oddelek pionirjev, ki so se nahajali baš na odmoru.

S krikom in smehom so udarili za zajcem in ga jeli poditi po polju, kjer so kakor toča padale sovražne granate. Toda zajček je utekel njim, kakor tudi granatam in šrapnelom.

Kakšni ljudje so to, kakšni vojak? Drugi bi se skrivali, kjer bi bilo

najvarnejše, ti pa love zajca sredi najstrašnejšega šrapnelskega ognja!

Te dni sem govoril z nekim preprostim vojakom. Rekel mi je: »Kaj je zopet to? Slišimo, da gotovim ljudem zopet ni prav, da zmagujemo. Bolgari so nas napadli, mi se branimo in zahtevamo, da se nam zasužura življenje, pa gotovim krogom zopet ni prav. Sedaj slišimo, da se usaja neka Španija in nastopa proti nam.«

»Pa to menda ne bo — Španija!« sem pripomnil.

»Pa da, Španija, le nikar mi ne ugovarjajte. Jaz pa pravim: Naj nas že vendar enkrat puste na miru, da bomo mogli živeti, kakor ljudje. Sicer pa, kadar končamo z Bolgari, bomo udarili še na Španijo, da bo vsaj enkrat za vselej mir.«

Ne smejte se! Ti ljudje so pripravljeni, da mro, samo da bi enkrat mogli mirno in spokojno živeti. In bodo živeli!

Jaša Tomić, »Srp. R.«.

Bratomorna vojna na Balkanu.

Mirovna konferenca v Bukarešti.

Splošno razpoloženje na mirovni konferenci se danes že lahko označi kot precej dobro. Že dejstvo, da je prišlo takoj začetkom pogajanj, ko so bile zahteve balkanskih držav bolgarskim delegatom znane samo iz privatnih pogovorov, do premirja, je znamenje, da se bodo morda tudi sledeča pogajanja, če že ne hitro, pa vendar vsaj zadovoljivo razvila.

Bolgarski delegati žele, da naj bi se predvsem obravnavale one točke iz celega kompleksa vprašanj, glede katerih bo mogoče hitro priti do sporazuma in prav značilno in razveseljivo je, da so to ravno vprašanja bodoče

bolgarsko - srbske meje.

To dejstvo je dokaz, da je bila Srbija napram Bolgarski zelo popustljiva in da Srbija noče napeti loka po nepotrebnem premočno. Razveseljivo je to zlasti za bodoče razmerje med obema narodoma. Srbija

LISTEK.

Dolga roka.

M. Gardenhire.

(Dalje.)

Vlak se je ustavil na postaji. Za kolodvorom sva dobila voz. Mrs. Parton je sedela na zadnjem sedalu.

»O mr. Conners!« je vskliknila, pozdravila mojega prijatelja ter prikimala meni z glavo, ne da bi v svoji vznemirjenosti razmišljevala o moji navzočnosti. »Kako sem vesela, da ste prišli! Mrs. Maitland in uboga Hortenza sta popolnoma obupani — vsaj vendar že veste o smrti Mrs. Garcia?«

»Čital sem to v jutranjem listu,« je odgovoril Conners, ko sva sedla v voz.

»Včeraj popoldne je bila še pri nas, in kakor se je videlo, kar najbolj razpoložena; kmalu po večerji jo je našla njena služkinja mrtvo v postelji. Služkinja je slišala strel ter odhitela v sobo, da pogleda, kaj se je zgodilo. Uboga žena je malo prej tožila, da jo boli glava, in je šla v svojo spalnico, da leže. Služkinja jo je našla, stegnjeno na postelji. Blazina je bila okrvavljena, orožje pa na tleh.«

»Kje je mr. Vining?« je vprašal Conners.

»Vas že pričakuje. Pripeljal se je s prejšnjim vlakom ter se odpeljal naravnost k Maitlandovim.«

»Kje je stanovanje Mrs. Garcia?«

»Peljali se bomo na potu k Maitlandovim mimo njenega stanovanja. Je to majhna hišica, ki je prej spadala k Maitlandovim posestvom; le nekaj drevja je med obema hišama.«

»Naj se voz najprvo tam ustavi,« je rekel Conners. »Rad bi začel zadevo v tej hiši preiskovati, tako svež slučaj nudi vedno nekaj opore.«

Mrs. Parton ga je nekako začudeno pogledala, vendar pa je vozniku potrebno ukazala, in po kratkem času se je voz ustavil pred vrtnimi vrati. Nizko poslopje je bilo precej oddaljeno od ceste, obdano je bilo popolnoma od zelenja, rož in grmičevja. Mrs. Parton je ostal v vozu, dočim sva s Connersom izstopila. Šla sva skozi vrt ter vstopila v hišo skozi odprta sprednja vrata. Joka joča, popolnoma zmešana majhna služkinja naju je komaj zapazila, neki moški, ki je sedel pri mizi, je vstal, ko sva vstopila. Najbrže je bil kakvaški dostojanstvenik, ki je čakal na državnega pravdnika.

»Kje je mrtvec?« je vprašal Conners.

Mož je pogledal proti Maitlandovemu vozu, nato je brez obotavljanja ugodil zapovedujočemu glasu in nastopu Connersovemu ter naju

peljal po hodniku v spalnico, ki je bila popolnoma zadaj hiše. Mrtva dama je ležala na postelji, pokrita s platnenim prtom tako, da se je videlo le obrise njene postave. Grozno jo je bilo pogledati vsled krvavih madežev, ki so označevali, kje ima glavo, toda Conners je šel, ne da bi kazal kako vznemirjenje, k mrliču. Mož, ki je bil v sobi, bi brezdvomno rad govoril; dolgo je čakal, in služkinja ni rada govorila.

»Uboga dama je bila najbrže bolna,« je pripomnil. »To se je že stokrat prigodilo, da so se ženske usmrtele, le ker jih je to ali ono bolelo. Pametnega povoda ni imela, le nekoliko jo je glava bolela. Ko je prišla domov, je služkinja nekoliko tožila ter je odšla v spalnico, da se nekoliko odpočije. Odprla je okno, da ima svež zrak; vendar pa ji ni postalo lažje in tudi ni mogla zaspati. Tedaj pa je vzela samokres ter se ustrelila. Služkinja je zunaj zaslišala strel, prihitela v sobo ter našla svojo gospo v krvi. Glava je gospej visela s postelje, ena roka se je skoraj dotikala tal, in samokres je ležal ravno pri prstih njene roke.«

»To okno je bilo odprto?« je vprašal Conners.

»Da, gospod.«

Omenjeno okno je bilo neposredno pri vzglavju postelje, le eno ped oddaljeno od blazine. Zagrinjalo je zastrto, vendar pa se je moralo priti skozi okno na dvorišče. Conners je potegnil zagrinjalo kvišku ter odprl

okno. Tla sobe so bila le nekoliko višja nego tla dvorišča. Z dvorišča se je kaj lahko prišlo v sobo. Nato je vzdignil prt ter motril obraz mrtve dame. Usodepolna rana je bila na sencih, koža je bila okajena od sledov smodnika. Samokres je bil izstreljen kakega pol metra od rane; da ni bilo orožje pritisneno neposredno na sence, sem celo jaz lahko opazil, ki sem bil nekoliko bolj oddaljen. Skoraj celo lice je bilo amazano od strela; strel je moral imeti dovolj prostora, da se je razpršil.

Conners je zaprl okno ter spustil zagrinjalo navzdol. Nato si je ogledal sobo. Očividno je bila privatna spalnica stare gospe in je bila tako udobno opravljena, da se tega ni pričakovalo, če se je pogledalo hišico od zunaj. Veliko ogledalo, divan, različni udobni naslanjači so bili v sobi; Conners pa je z velikim zanimanjem ogledoval samo na steni pritrjeno omario iz mahagonastega lesa in z vrati, v katerih so bila zrcala. Omarica je imela čudno varnostno ključavnico, ki pa ni bila zaklenjena. Conners je pogledal v omario. Razni predali so bili napolnjeni s stekleničicami, dozami in škatlicami.

»Domača lekarna,« je rekel oni moški, kakor da bi nam hotel to pojasniti.

»Tako izgleda,« je pripomnil Conners, dočim je vsebino vsakega posameznega predala natančno pregledal. »Naša dobra dama je očivid-

no nenavadno temeljito poznala ne prav zelo nedolžna »domača sredstva«. Skoraj bi se moral človek čuditi, da si je izvolila tako glasno slovo iz življenja, dočim je imela cel tucat stekleničic na razpolaganje, s čemer bi si mogla mnogo lažje pomagati. Zdal se pač več ne čudim.«

Ko je natančno preiskal neko stekleničico, ki ga je prav posebno zanimala, je to prav previdno vtaknil v svoj žep ter zaprl vratica omare.

Vrnila sva se v predsobo, in oni moški je zopet takoj sedel na svoj udobni stol. Zadostil je svoji radovednosti, in naša navzočnost mu ni ničesar več nudila. Privoščila sva mu njegov pokoj ter šla proti hišnemu vходу, ki je bil zadaj. Pred oknom sva tiho obstala ter gledala v usodepolno sobo. Conners je nadaljeval svoja raziskovanja; kar naenkrat se je pripognil, kakor da bi neka stvar na tleh vzbudila njegovo zanimanje, nato je šel par korakov po travi, pri čemer je neprenehoma gledal proti grmičevju, čez katero se je videlo lepo Maitlandovo hišo skozi drevje.

»Sledovi stopinj?« sem vprašal. »Da,« je odgovoril ter pokazal na različne globoke vtiske v mehkih tleh.

»To se mi zdi kakor luknje, ki jih je nekdo napravil z ostro palico; sledovi stopinj to vendar niso!«

(Dalje prihodnje.)

je dokazala s to svojo zmernostjo, da ji je mnogo na tem, da se z bratskim narodom razvijejo bratsko pristrane razmere. In to stremiljenje visokodudne Srbije je le pozdraviti. Caveat Radoslavov, da ne prinese v ta lepi akord neharmoničnih glasov!

Grške zahteve pa so nezmerno in do skrajnosti pretirane. Zato bi hoteli o teh vprašanih bolgarski delegati razpravljati pozneje, ko so vprašanja, ki se dajo lažje rešiti, že odpravljena.

Edino vprašanje Vidina bo tvorilo v kompleksu srbskih zahtev trd oreh. Upati pa je, da se bo tudi v tem vprašanju dosegel sporazum. V ostalih točkah se bo med Pasićem in Tončevom najbrže dosegel sporazum. Glede Vidina pa želi Pasić, da se to vprašanje reši na konferenci sami, da imata on, kakor tudi bolgarski zastopnik Tončev priložnost, vse svoje motive predložiti. Pasić je sicer znana želja Avstrije in Rusije, da naj se glede Vidina ne zgodi nobena izprememba, vendar hoče spraviti to vprašanje pred konferenco. Je to pomembna taktična poteza, ker odvrne pozornost od drugih točk in ker mora priti to vprašanje potem na razgovor skupno s težavnimi točkami, ki jih provzročajo pretirane grške zahteve. V tem se zrcali solidarnost Grške in Srbije, in volja Srbije, da ne sklene z Bolgarsko miru prej, kakor to stori njena zaveznica. V nemških krogih bi imenovali to »Nebelungentreue«, kar je zavezniška zvestoba. Obenem pa hoče Pasić s tem, da glede Vidina sedaj še ne popusti, pridržati tudi romunsko vojsko v njenih pozicijah, ker je Rumunska izjavila, da bi ne mogla brezdelno gledati zasedanja Vidina. Važno je to, da Rumunska ne sklene z Bolgarsko separatnega miru in da je po sklenjenem miru pripravljeno vse za eventualno akcijo proti Turčiji. Pasićev korak je tedaj pozdraviti v interesu zaveznikov, kakor tudi v interesu Bolgarske.

Da so se pričela med Tončevom in Venizelosom tudi že pogajanja glede Kavale, smo že slišali poročati. Vprašanje Kavale se bo moralo obravnavati vzporedno z vprašanjem Vidina in gotovo je, da bo v obeh vprašanih odločala volja večine evropskih velesil.

Včeraj ob 4. popoldne se je pričela

2. seja mirovne konference.

Kakor običajno, so se tudi pred to konferenco vršili zaupni razgovori med posameznimi delegati. Najpomembnejši izmed teh razgovorov je razgovor bolgarskih delegatov z romunskimi delegati glede končne določitve obmejnih točk, ki jih zahteva Rumunska na meji Tutrakandobrič - Balčik in ki jih bo konferenca samo odobrila.

V javni seji se je nato predvsem odobril protokol včerajšnje seje in podpisal nato od vseh delegatov.

Predsednik Majorescu je nato predlagal, da naj se člani konference setanejo v skupinah po spornih interesih in da naj v posebnih sejah predložijo svoje medsebojne predloge, tako da bodo glavna vprašanja že predelana in da bodo prišla že skoziinskoz preraštevana pred konferenco. Voditelji posameznih delegacij so pritrdili temu predlogu.

Zvečer se sestane tedaj na podlagi tega sklepa bolgarska delegacija z romunsko v znanjem ministrstvu, da predela vprašanja, ki zadevajo Rumunsko in Bolgarsko.

Danes popoldne se vrši posvetovanje srbskih, črnogorskih in grških delegatov na eni in bolgarskih delegatov na drugi strani.

Popoldne ob 4. se sestane nato zopet konferenca, katera bo trajala tem krajši čas, čim manjši je kompleks spornih vprašanj, katerih ni bilo mogoče rešiti v posebni konferenci.

Premirje.

V snočni številki smo obširno poročali o določbah konvencije glede premirja. Premirje teče za sedaj po teh določbah do 5. avgusta popoldne.

Vest o sklepu premirja je v belgradskih političnih krogih napravila zelo ugoden vtis, zlasti ker upajo ti krogi, da bo mogoče v tem času priti do principijalnega sporazuma v mirovnem vprašanju.

Vojaške operacije so ustavljene in pri prednjih stražah vihrajo bele zastave. Kar se godi za to vrsto belih zastav, seveda ni mogoče kontrolirati. Srbi in Grki so se še pred kratkim upirali takemu premirju, ker so se upravičeno bali, da bi mogli Bolgari izrabiti to priložnost, da omogočijo zopetno prodiranje bolgarskih čet. Sedaj pa, ko se je Srbom in Grkom posrečilo zasedati dobre pozicije, so opustili svoj ugovor. Medtem se je baje Bolgarom posrečilo, doseči v centru pri Pečevu velik uspeh. To

v sedanjem položaju bolgarske vojske nima mnogo pomeniti. Sicer je to dokaz izrednih lastnosti bolgarskega vojaka in velikega strateškega znanja generala Ivanova, Bolgarom pa to tudi v najboljsem slučaju ne more dosti pomagati. Srbom pač niti, ko je bila bolgarska vojska še mnogo močnejša, niso mogli premagati, tem manj bo to mogoče sedaj, ko morajo tudi Srbi postaviti proti tem bolgarskim četam protitež. Lažje bi bilo to proti Grkom, ki so vsled izgub pri svoji zadnji zmagi zelo oslavljeni. Toda tudi to ni zelo verjetno. Bolgari bi se morali obrniti sedaj na eno stran, ali na desno proti Srbom, ali pa na levo proti Grkom in v obeh slučajih bi ostale sosedne sovražne čete posegle v boj, kar bi imelo za posledico strahovito klanje, v katerem bi Bolgari težko, težko zmagali. Gotovo pa je, da si bodo Bolgari sedaj izbrali ugodne pozicije in jih primerno tudi utrčili, kar bi moglo imeti pri eventualni obnovitvi sovražnosti za posledico zelo zamudne in težavne operacije Srbom in Bolgarom.

Upajmo, da ne pride do zopetnega krvoprelitja in da se posreči diplomatom v Bukarešti, doseči mir med zavezniki in Bolgari in do narodnega sporazuma med Srbi in Bolgari.

Velesile in Turčija.

Nič se ne gane. Kakor mir pred nevihto, bi se zdelo to molčanje velesil, če bi ne bilo znano, da so velesile svojo veliko začeto vlogo odigrale in se sedaj skrivajo za molkom.

Velesile se pač izgovarjajo, da so imele čez glavo dela, da so dosegle premirje na balkanskih bojiščih. Pa ta izgovor ne velja. V času, ko so tako svete zadeve na tehnični, je neupravičeno, pasti lenobo. Premirje, Kavala, Vidin, vsa ta vprašanja so lahko iluzorična, če se ne reši vprašanje Odrina. Vse delo evropskih diplomatov lahko splava po vodi, če se Evropa ne odloči do energičnih korakov proti Turčiji. Še nam zvane v ušesih izjave bolgarskega poslanika Madjarova, ki groze z zopetno vojno. Odrinsko vprašanje je vprašanje miru na Balkanu. Če dobe Bolgari zopet Odrin, je njih težišče premaknjeno na vzhod, interesi se razdele in mogoče je sporazum s Srbom in Grki. Če se pa to ne zgodi, ostane Bolgarska zagazovana država brez prave življenjske moči in bo vedno mislila na ekspanzijo na škodo onim, ki jih sedaj dolži, da so pripomogli k izgubi Odrina.

Iz Berlina sicer prihaja vest, da se velesile od včeraj naprej posvetujejo o korakih, ki jih je treba storiti proti Turčiji. V ospredju stoji vprašanje, ali se naj podeli

Rusiji evropski mandat.

Morda bo pripadla ruskemu črnomoškemu vojnemu brodogradnolu, da pripomore volji Evrope do veljave. Trozveza želi, da bi Rusija za sedaj še ne šla preko demonstracije vojnega brodogradnolu, medtem ko zahtevata Rusija in Francoska, da se takoj prične z energičnejšimi sredstvi. Da bi se udeležile take demonstracije vojnega brodogradnolu, tudi vojne ladje drugih velesil, se sedaj, kakor je bilo pričakovati, še ne razpravlja, ravnotako sedaj tudi v krogih trozveze nočejo vedeti ničesar o ruskem zasledenju Armenije. Nasprotno pa se zatrjuje v Londonu, da je Rusija že popolnoma pripravljena za demonstracijo vojnega brodogradnolu in za vpad v Armenijo.

V Carigradu je imel ta sklep Rusije že prve posledice. Turške vlade se je polastila velika nervoznost. Vojaške oblasti so sporočile paroplovnim družbam, da je parnikom pot skozi Bospor prepovedana. Oficijalno se to utemeljuje z vajami turškega vojnega brodogradnolu, v resnici pa je Bospor že zaprt s podmorskimi minami, ker se boje v Carigradu, da bi prišlo pred mesto rusko vojno brodogradnolu.

Nezadovoljnost na Bolgarskem. — Obsojanje dr. Daneva.

Od nekega bolgarskega politika, ki je dospel na Dunaj, priobčuje »Die Zeit« sledečo sliko sedanjega razpoloženja na Bolgarskem:

»Položaj v Sofiji nikakor ni tako nevaren, kakor se je to slikalo v nekaterih časopisih. Od sedaj ni prišlo, razen nekaj slučajev nediscipline med četami, niti do demonstracij proti vladi, niti do nemirov, naperjenih proti kralju. Res je razpoloženje v političnih krogih in med ljudstvom zelo napeto in zlasti v vojski je prišlo že opetovano do izrazov nevolje nad politiko vlade in kralja. Zato ni pričakovati ničesar dobrega.

Naravnost besna pa je javnost nad dejstvom, da se je dal bivši ministrski predsednik dr. Danev v svojem slepem rusofilskem fanatizmu zapeljati, da ni vpošteval interese Bolgarske in da je slepo poslušal ru-

skega poslanika Nechljudova, ki ga je že tedne popolnoma obvladal. Do skrajnosti neupravičeno pa je postal dr. Danev napram armadi, ki je morala po prvih, zelo lepih uspehih na Ovčjem polju, na izrecno njegovo povelje pustiti svoje dobre pozicije in se umakniti, med tem ko so Srbi, od nikogar ovirani, vedno iznova ljuto napadali bolgarske čete. Tudi velikanske izgube v bitki pri Kočani pripisujejo bolgarski častniki edino le dejstvu, da je dr. Danev prisilil na zahtevo Rusije armadno poveljništvo, da se umakne v defenzivo in zapusti z velikimi izgubami zavzete pozicije.

Dr. Danev je nadalje pregovoril vrhovnega poveljnika Savova, da je vse tri severne armade cel teden pustil na meji Srbije, med tem ko so Srbi svojo glavno moč koncentrirali bolj na jugu, pri Stipu in Kočani in tedaj mogli napasti tamošnjo bolgarsko armado z veliko premočjo. Končno se g. Danevu očita, da celo kralja ni obveščal o večini sklepov in da je za rkaljevim hrbtomz ruskim poslanikom skupaj vse ukrepal. Razburjenje proti dr. Danevu je med ljudstvom tako veliko, da se je pričelo celo med ženami gibanje, zahtevati od njega odgovor za velikanske žrtve mož, ki jih na bolgarski strani vladni krogi sami štejejo na več kakor 50.000.

Dokler traja na Bolgarskem izjemno stanje, mislijo da ni računati z resnejšimi nemiri. Če pa bodo enkrat odpušteni rezervisti, se je bati velikih težkoč, če ne bo sedanja vlada rajši sama zahtevala od krivcev odgovornost za storjene usodne napake in obtožiti bivše ministre. Ali in kako daleč se bo ljudstvo obrnilo tudi proti kralju, ki je imel od nekdaj, kakor je znano, zunanjo politiko sam v rokah, se sedaj še ne da presoditi, ker se da razburjenost vsled stroge cenzure časopisja in vsled strogih vojaških odredb omejiti. Kljub temu pa tudi v tem pogledu niso izključena presenetanja.

Gotovo te informacije niso povsem točne, zlasti kar se tiče premoči srbske vojske in dogodkov na bojiščih. Pa tudi zatrdilo, da v Sofiji razpoloženje ni tako nevarno, ni zelo verjetno dasiravno pravi celo današnja brzojavka, da vlada v Sofiji mir in red. Pomisliti je treba samo, da je Sofija naravnost oblegana od ranjenih vojakov, ki tvorijo, kakor rezervisti, ki se vrpejo iz vojne, po zatrdilu informatorja, zelo nevaren element. Bolgarska vlada bo morala biti zelo previdna, če noče imeti po sklenjenem miru revolucije.

Štajersko.

Cvetlični dan južne železnice. V soboto in v nedeljo bodo po štajerskih postajah južne železnice ponujali cvetlice, da ustanove na nemško-nacionalni nasvet nekako zavetišče za otroke. Ker poznamo in občutimo germanizatorično delovanje ravnateljstva južne železnice, tedaj ne bo noben Slovenec dal v to svrhu niti vinarija, temveč bo dal ta denar raje za našo prepotrebno družbo sv. Cirila in Metoda.

Iz Celja. (Razveseljiva konkurenca.) Pred kratkim je začel tukajšnji mesar Leskošek iz konkurenčnih ozirov prodajati telečje meso, ki je poprej stalo po 2 K s kostmi in 3 K meča, prodajati po 1 K 40 v 2 K kg. Drugi mesarji so mu morali slediti in meščani smo prišli na ta način do pametnejši cen. Sedaj sta pa začela dva druga mesarja z znižanjem cen za goveje meso. Meščanstvo bi bilo prav veselo, da bi se ta razveseljiva konkurenca nadaljevala in bi bilo neznosne draginje mesa v Celju konec.

Iz Celja. Zalsko hmeljarsko društvo razglašja, da se prične splošno obiranje hmelja v ponedeljek, dne 11. avgusta.

Iz Celja. (Sadovi vzgoje na nemških ljudskih šolah in zaslepljeni slovenski starši.) 12letni Karel Doberšek in 10letni Martin Velenšek z Ostrožnega pri Celju obiskujeta, da si ne znata nemški, mestno deško ljudsko šolo v Celju. Vsled primerne vzgoje na nemških šolah se čuti ta seveda »Nemca« in poudarjata to svoje »prepričanje« prav odločno napram »Slovincem«, to je, svojim tovarišem, ki ne obiskujejo prajzovskih šol. Začetkom julija sta šla še z dvema drugima otrokoma iz šole domov in srečala pri tem vpokojenega župnika Jožefa Sattlerja, ki stanuje tudi na Ostrožnem. Pri tem ga je pozdravil 12letni Karel Doberšek očividno s hudobnim in izivalnim namenom »Gelobt sei Jesus Christus!« Župnika je ta nemški pozdrav fantička, ki ga je drugače pozdravljala slovenski, neprijetno dirnil in okregal ga je z besedo »nemarnej«. Povedal je tudi fantovim star-

šem nekaj bridkih v obraz in ponovno nazval fantička z »nemarnejšem«. Vsled tega je bil seveda 12letni fantalin na svoji časti užaljen in njegov zaslepljeni oče je župnika Sattlerja v fantovem imenu tožil. O tej tožbi se je vršila v četrtek, dne 31. julija obravnava pri celjskem okrajnem sodišču. Sattlerja je zastopal odvetnik dr. Kukovec. Kot prič dogodka pri srečanju sta zaslišana zgoraj omenjeni 10letni Velenšek in sestra Karla Doberška. Sodnik dr. Rojic je župnika Sattlerja obsodil po § 496. k. z. na 20 K globe. Fantičkov zagovornik dr. Georg Skoberne je v svojem zagovoru v navdušenih ditirambih pel slavo prelepemu katoliškemu pozdravu »Gelobt sei Jesus Christus«, dr. Kukovec se je pa prav sarkastično bavil z moralčno integriteto 12letnega užaljenca in je konstatiral hudoben namen, ki ga je imel z nemškim pozdravom. Iz cele te zadeve se vidi, kako se skvarijo in nahujkajo slovenski otroci na nemških šolah in kako se dajo zaslepljeni slovenski starši zlorabljeni od Nemcev proti ljudem, kateri hočejo njim in otrokom dobro. Zgodilo se je že nemalokrat, da so takile gojenci nemških šol ravnali enako s svojimi lastnimi starši kot z drugimi »Slovinci« in po vtisu, ki ga imamo od užaljenega Doberškega mlajšega, se utegne kaj podobnega zgoditi tudi njegovemu očetu. In — prav bi mu bilo!

Moška Ciril - Metodova podružnica v Sentiurju ob južni železnici vabi na svoj občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo 10. avgusta ob 5. uri popoldne v Cvetlični kleti. Po zborovanju veselica s srečolovom.

Iz Ormoža. Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Ormožu, priredi v nedeljo, dne 3. avgusta 1913 cvetlični dan. Ker je čisti izkupiček namenjen naši prekoristni družbi, vabimo, da prihihi vsak okoliški zaveden Slovenec ta dan v Ormož.

Obiralci hmelja. Hmeljarsko društvo v Žalcu javlja, da se bode letos obče obiranje hmelja pričelo že v ponedeljek, dne 11. avgusta. Obiralci dobe na južni železnici in sicer od vseh postaj ob Brežic in Zagorja do Celja in tudi od Maribora do Celja sem in nazaj za polovico znižano voznino v III. razredu osebnih vlakov, ako se izkažejo za legitimacijami, kar ima občinski urad na razpolago. Z eno legitimacijo se lahko pešje poljubno število oseb ene skupine. Legitimacije morajo biti podpisane po županu, morajo imeti občinski pečat in se morajo skrbno shranjevati. — Hmeljarsko društvo.

Drobne novice. V Mariboru je bil obsojen 22letni trgovski pomočnik Ivan Kolmanič iz Okoslavcev v Slovenskih goricah zaradi goljufij s poštnohranilišnimi knjižicami na osem mesecev ječe. — Mladostna vlomilca. Orožniki so dognali, da sta deset let stari Janežek Mak in osem let stari Anton Mak večkrat vlomila v kapelico na Gorici pri Celju in izpraznila nabiralnike; tudi iz Zagodetove viničarije sta pokradla več stvari. Iz teh dvch mladitkov pa se utegne kaj zrasti! — Z mariborskega kolodvora poroča »Gr. Volksblatt«: V noči od nedelje na ponedeljek se je zgodilo v postajočih vlakih več razburljivih slučajev. V prvem jutranjem brzovlaku je začela blazneti neka 19letna dama v kupeju 1. razreda; razsajala je tako, da so jo morali zvezati. Ko je dospel drugi brzovlak, je umrla v njem neka ženska, ki je hotela prestopiti v koroški vlak. Vnekem tretjem vlaku je neka ženska porodila in zjutraj je skočila z že vozečega vlaka delavka ter se težko pokodovala. — Iz Ptujja poročajo, da je v torek uničil ogenj v Sp. Hajdinu posestnici Tereziji Zupanič in posestniku Juriju Zupaniču vsa poslopja, posestniku Čebeju pa gospodarska poslopja. Škoda je zelo velika, ker je bilo že veliko poljskih pridelkov pod streho. Pri posestnici Zupanič so bili ravno nastanjeni huzarji iz radgonske garnizije; tudi tem je zgorelo več stvari ter sedla, puške in jermenje celega 6. eskadrona. Ptujski gasilci so ogenj omejili in pogasili. — Iz Hoč poročajo, da se bo od 1. avgusta naprej vozila pošta s poštnega urada na kolodvor. — Otvoritev novega mostu v Mariboru se bo izvršila brez posebnih slovesnosti, ker Mariborčani ne vedo, ali bi novi most blagoslovil katoliški ali protestantovski duhovnik. Po našem mnenju bo najbolje, da ga blagoslovita oba. Dvojno bo bolj držalo in ne bodo pobožni ljudje ne na eni ne na drugi strani užaljeni.

Koroško.

Nevarno zdravilo. V okolici celovški je nasetovala neka mazačka 2letni dekli Ivani Holzerjevi, ki je

imela neko kožno vnetje na nogi, da naj se pokadi s smodnikom. Dekle je res ubogalo mazačko. Naložila je pokrov z žerjavico in vsula na njo smodnik. Učinek je bil ta, da je dobila pri ekspoziciji tako nevarne opekline po nogah, po rokah in po glavi, da so jo prepeljali takoj v bolnišnico. Njeno stanje je resno.

Zrtev stave. Kakor smo že poročali je stavil 22letni ključavničarski pomočnik Lipovšek, doma iz Sp. Dravograda, pristojen v Beljak, da preplava Dravo. Fant je pod kavarno »Drau« izginil v valovju. Mislijo so sprva, da ga je prijel krč, toda stvar je bila drugačna. Lipovšek je skočil v vodo pijan. Pod kavarno je opešal in se je hotel zavihetati na čoln, ki je ob bregu pripet. Pri tem pa ga je udaril rob čolna na čelo in sicer tako silno, da je izgubil zavest in se na mestu potopil. Ponesrečenca so potegnili včeraj iz vode saperji in sicer pri Perovu.

Velika tatvina. V Rigarjavesi je ukradel od sedaj še nepoznan tat posestniku 80letnemu Ivanu Smerju tri hranilne knjižice v skupni vrednosti 5900 kron. Ko je kmet opazil tatvino, je takoj obvestil o tatvini dotične denarne zavode, toda bilo je že prepozno. Tat je dvignil še pred obvestilom ves denar in je pobegnil.

Primorsko.

Iz finančne službe. Finančna komisarija I. razreda Franc Gradišnik in Anton Martinolič sta imenovana za višja komisarija II. razreda v IX. čin. razr. Za računsko revidenta sta imenovana B. Farolji in Karel Medanič, za rač. oficijala Alb. Mandl in za rač. asistenta H. Dorati in Vlad. Prinčič.

Iz sodne službe. Prestavljeni so: Oficijal Jrs. Sajna iz Pazina v Volosko, in kanclista Dongetti iz Voloske v Pulj in Iv. Filipič iz Pulja v Pazin.

Narodna Čitalnica »Balkan« v Gorici, priredi dne 3. avgusta t. l. svojo prvo veselico, na dvorišču gostilne »pri Krancu« na Senenskem trgu s sledečim sporedom: 1. Kmoch: Sokolska koračnica — orkester. 2. I. Dragušević: Narodna poputnica — moški zbor Čitalnice »Balkan«. 3. V. Parma: Pozdrav Gorenjskej — orkester. 4. Dr. B. Ipavec: Domovini — moški zbor Čitalnice »Balkan«. 5. Pešta: Operetna glasba — orkester. 6. Stanko Premrl: Pesem žerjavov — mešan zbor družstva »Prešeren« iz St. Petra. 7. Smetana: Odloemek iz »Prodane neveste« — orkester. 8. H. Volarič: Venček narodnih pesmi — moški zbor Čitalnice »Balkan«. 9. Jakl: Slovenski biseri — orkester. 10. Burka »Bob iz Kranja«. 11. Fučik: Triglav - koračnica — orkester. 12. Ples v venčkih. Med sporedom in plesom se vrši šaljiva pošta in srečolov. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 40 vin. Otroci do 10. leta v spremstvu staršev vstopnine prosti. Z ozirom na to, ker je čist dobiček namenjen za ustanovitev društvene knjižnice, se pričakuje obile udeležbe iz mesta in okolice.

Hči regimenta. Avstrijski 11. polk poljskih lovcev, ki je nameščen v Gradiški, ima svojo »hčerko regimenta«. V boju pri Soni dne 25. junija 1848. je padel nadporočnik Peter Speltini na čelu svojega oddelka ter zapustil šestletno hčerko. Kmalu na to je izgubila tudi še mater ter ostala popolnoma zapuščenca. Tedaj pa so se zavzeli za deklico častniki omenjenega polka. Na svoje stroške so jo dali v zavod ter jo tam vzgojili. Razentega so si dali častniki od svoje mesečne gaže odtrgati gotov znesek. Te zneske so dajali v hranilnico kot doto svoje varovanke. Ta si je izvolila poklic učiteljice, toda par let nato se je poročila z nekim odvetnikom v Palermu, kjer še danes živi.

Turška jahta v Trstu. V Trst je priplula včeraj iz Dalmacije turška jahta »Kavalla«. Na jahti je pet turških princev in sicer Jusuf Kemal paša, Mustafa Kamil, Azid Fem Agios, Abbas Efendi in Malin Hasan.

Samomor namestniškega računskega svetnika. Včeraj ob 9. popoldne se je ustrelil v svoji pisarni na namestništvu v Trstu namestniški računski svetnik Vincenc Lehner. Ko so vlomili vrata v njegovo pisarno, so našli moža v zadnjih zdihljajih na naslanjaču. V roki je držal samokres, na tleh pa je ležal drug samokres. Ustrelil se je dvakrat in sicer prvič v prsa, drugič v glavo. Bil je 48 let star in je zapustil pismo, v katerem pravi, da je izvršil samomor zaradi neozdravljive bolezni. Bil je nevraščeničen.

Aretacija. V Trstu so aretirali vsled poziva celovškega deželnega sodišča potnika neke celovške trvdke za klavirje Pavla Sommererja, doma iz Novega mesta. Sommerer je ogoljufal Trdko za 400 K.

Kupčija z dekleti — moderne tajnice. Neki Demetriji Mamoli iz Ogulinu na Hrvaškem je pisal več dekletom, ki so iskale potom inseratov službe, da naj se zgleda pri njem v Trstu. Dekleta so res prišla in on je obljubil vsaki, da jo vzame za tajnico z začetno plačo mesečno sto kron. Povedal je dekletom, da njihovo delo ne bo težko in da ne zahteva nič drugega, kot da so prijazne z gospodi, ki pridejo v njegov urad. Nekaj deklet je ostalo pri njem, toda predno so nastopile službo, katere bržkotte niti poznale niso, je aretirala policija na ovadbo nekega dekleta, ki je spoznalo sleparijo, njihovega ljubeznivega gospodarja in ga izročila odliču.

K aferi policijskega inšpektorja Karolina v Pulju, ki je bil aretiran, ker je posilil in venerično oskrnil 6letno hčerko nekega policijskega agenta so izpustili vsled odredbe okrogne sodišča v Rovinju začasno na prostu.

Avtomobilska nesreča. Profesor Wertheim, ki se je ponesrečil pred nekaj dnevi povodom avtomobilske nesreče pri Pulju, in ki leži sedaj v bolnišnici, bo, če ne nastopi kakšna komplikacija bržkotte okreval.

Pogreb dr. Josip Kušarja.

Včeraj popoldne so pokopali v Kranju vrliga rodoljuba, obče spoštovanega in priljubljenega moža odvetnika dr. Josipa Kušarja. Pogreb je bil veličasten in je pokazal kako ljubi slovenski narod svoje može, ki stoje vneti ljubezni do domovine in rodoljublja na braniku za čast in pravdo svojega naroda. — Pred domom pokojnikovim so se zbrale množice okrog krste pokojnika. Krsto so krasiли razni venci in šopki, na nji je ležal prapor kranjskega »Sokolov« prapor, katerega je pokojnik kot praporščak tako ljubil in spoštoval. Čuvala je krsto častna straža »Sokolov« s sabljami. — Okrog krste so se zbrali njegovi sorodniki, prijatelji in znanci iz Kranja in iz vseh krajev slovenske zemlje. Posebno častno je bila zastopana Ljubljana. — Po blagoslovu pokojnika — duhovna opravila je opravil kranjski dekan g. Koblar — so obstopili krsto »Sokolov« - nosači in »Sokolov« - ki so svetili. Nato je zapel moški zbor kranjske »Čitalnice« pod vodstvom okrajnega sodnika in skladatelja g. O. Deva ginljivo domačo žalostinko »Vigred se povrne«, nakar se je začel razvijati veličasten spreved. Spreved so otvorili »Sokolov« - jezdec, pod vodstvom gospoda Krapšca, član Jezdnega odseka Ljubljana II. Na to so se razvrstili »Sokolov« z venci in z žalno ovitimi sokolskimi prapori. Sokolstvo je bilo častno zastopano. Udeležili so se: Predsedstvo »Slovenske Sokolske Zveze«, Gorenjska Sokolska Župa: Bled, Borovlje, Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka, Trzin, Železniki. Tržaška Sokolska Župa: odposlanstvo starosta dr. F. Wilfana ter brata Jezeršek in Miklavc. Ljubljanska Sokolska župa: »Ljubljanski Sokol« korporativno, »Vrhnjski Sokol« po deputaciji starosta V. Perne, podstarosta dr. Šabec ter brat Korenčan. Zastopana so bila nadalje po odposlanstvu Sokolska društva: »Ljubljana I.«, »Ljubljana II.«, Novo mesto, Stepanja vas, Št. Vid. Sokolstvu je sledila kranjska Čitalnica s praporom in z venci. Za njo se je razvila lepa, dolga vrsta zastopnikov raznih korporacij in društev, kranjskih in od drugod. Iz Kranja so bili zastopani vsi uradi, okrajno glavarstvo, sodišče, davkarja i. dr., dalje podružnica »Planinskega društva«, požarna bramba, veteransko društvo, profsorski zbor, učiteljsko, mestni zastop, meščanstvo in ožji pokojnikovi prijatelji in znanci. — Iz Ljubljane so prišli soproga ljubljanskega župana g. dr. Tavčarjeva, podžupan ljubljanski g. dr. Karel Triller, dež. poslanec in odbornik dr. Fr. Novak, več občinskih svetnikov ljubljanskih, dalje zastopniki raznih uradov, društev in zavodov. Mestna hranilnica ljubljanska, deputacija uslužbencev Mestne hranilnice in magistrata z venci, odvetniška in notarska zbornica, trgovska zbornica, kreditno društvo mestne hranilnice, zveza učiteljskih društev, zveza zdravnikov, dež. zveza obrtnih zadrug, Slov. planinsko društvo, ljubljanska pevka društva, napredna gospodarska društva in številni ožji prijatelji in znanci pokojnika. Nato je sledila krsta, okrašena s sokolskim praporom in s krasnimi venci. Krsto so nosili Sokoli, spremljala jo je častna straža Sokolov s sabljami in častna vrsta drugih Sokolov. Krsto so sledili sorodniki in za njimi vrsta prijateljev in znancev pokojnika iz Kranja in iz okolice ter cele Gorenjske, Kranjske, Štajerske in Primorske. Posebno častno je bilo zastopa-

no tudi narodno ženstvo.

Napolnilo se je pokopališče in številna množica se je zbrala pred odprtim grobom dr. Kušarjevem. Pred jamo so sneli »Sokolov« s krste prapor in vence in jo položili v jamo. Po blagoslovu je zapel moški zbor kranjske Čitalnice zopet Devovo narodno žalostinko »Gozdič je že zelen«. Ob odprti grob dragega pokojnika je stopil nato njegov zvest prijatelj in tovariš g. Marincek, notar iz Trzinca. V krasnem govoru je izročil dragemu rajnkemu zadnje pozdrave Sokolstva, zadnje pozdrave slovenskega naroda in vseh, ki so ga ljubili, poznali in spoštovali. Poudarjal je posebno v izbranih besedah in lepih prispeodobah njegov plemeniti duh, krepko voljo, gorečnost za blago naroda slovenskega, njegovo ljubezen in poštvalnost, katero je vsikdar izkazal kot zvest in neustrašen bojevnik na braniku za čast in pravdo slovenskega naroda. Posebno vnet je bil za Sokolsko idejo, ljubil je nad vse sokolski prapor, katerega je posebno kot praporščak spoštoval. Njegovo truplo je vzela slovenska zemlja, počival bo na lepi slovenski zemlji kot sosed Prešerna in Jenka. Njegov duh pa bo ostal med nami kot voditelj, njegova ljubezen in njegova dobra dela ostanejo. Končal je govornik krasen govor, katerega priobčimo pozneje z besedami: **Brat Kušar, večni ti spomin in zadnji »Na zdar«.** — In razšle so se množice, ginjene, s polno zavestjo, da so izročili slovenski zemlji moža, čegar spomin nam bo ostal neozaben z željo v srcih: **Bodi blagemu možu, ki nas je tako nenadoma in prerano zapustil, lahka slovenska zemljica, ki jo je tako ljubil.**

Zvečer je uvodoma izrednega občnega zbora »Sokola v Ljubljani« govoril starosta br. dr. V. Murnik zadnje slovo pokojniku, spominjajoč se pred vsem njegovega delovanja v ljubljanskem Sokolu:

Zopet je s svojimi koščenimi rokami objela smrt sokolskega delavca, enega najboljših sokolskih bratov. Prav kar smo se vrnili iz Kranja, kjer smo izkazali zadnjo čast br. dr. Josipu Kušarju. Naše društvo se mu ima mnogo zahvaliti. Od leta 1893, do l. 1896. tajnik, potem do leta 1902. podstarosta, je bil ta čas duša odbora. Izdatno in uspešno je bilo njegovo delo pri društveni upravi, velikih zaslug si je pridobil zlasti za povzdigo društvenega družabnega življa. Znamenite družabne prireditve, ki jim je bil br. Kušar najboljši delavec, agitator in organizator, so društvu pridobile simpatije vedno širših krogov, mu višale ugled, mu množile članstvo. Pa tudi neposredno, javno in v zasebnem krogu, z besedo in peresom, je br. Kušar vabil in privabljal vedno nove brate v naš sokolski krog. Ni ga bilo boljšega in vztrajnejšega agitatorja za našo stvar. Kar obstoji ljubljanski Sokol, mu morda še nihče ni pridobil toliko članov, nego on, članov, dobrih in zvestih, ki se še danes z ljubeznijo in navdušenostjo oklepajo našega društva. Ko se je pred kakimi 18. leti pojavila v našem društvu takozvana nova struja, ji je bil br. Kušar sicer velik nasprotnik. Ali br. Kušar je bil mož v pravem pomenu besede. Ko je spoznal in se prepričal o pravosti nove smeri, je to odkrito priznal in odkritosrčno se je veselil novega razvoja ljubljanskega Sokola in z njim slovenskega Sokolstva. Br. Kušar ni storil, kakor store tako mnogi, ki jim razvoj stvari ne uveljavljajo njih mnenja: ni odšel s torišča, slej ko prej je navdušen deloval za sokolsko stvar, slej kakor prej je bil zlasti našemu društvu udan nad vse. Tudi ko se je preselil v Kranj, poleg marljivega dela v kranjskem Sokolu in v Gornjski Sokolski župi ni pozabil na naše društvo. Še pred kratkim so bila na njegovo iniciativo naklonjena našemu društvu znatna gmotna sredstva kot jubilejni dar. — Br. Kušarja sedaj ni več! Vrata večnosti so se zaprla za njim, umrl je mirno in hrabro, kakor umira Sokol; iz ugašajočega že očesa le je kanila solza. Vzet je ljubeznjivi soprog, vzlet ljubljani, vzlet nam Sokolom. Samo v spominu nam bo še živele njegova postava, njegov odkrit obraz, njegove prijazne in ljubeznive oči, razodevajoče milino in dobroto njegovega srca. V trajnem spominu nam bo br. Kušar, demokrat ne samo v besedah, temveč tudi v dejanjih. Pri mnogih prilikah smo bili priča temu, tako zlasti na lanskem vsekolskem zletu v Pragi. Žrtvoval je tam celo svojo telesno udobnost in hodil spat na skupno prenočišče, da je bil tako skupaj z brati, ki jim ni bilo sredstev za udobnejše prenočevanje. V trajnem spominu nam bo živeli brat Kušar praporščak, reden, pa vendar v drugem smislu, tako izreden pojav na naših zletih, pojav, že sam na sebi navdušujoč in vzpodbuden. Z. br. dr. Ku-

šarjem smo pokopali moža, ki je ljubil svoj narod iz dna svojega srca in svoje duše, moža najplemenitejšega in najidealnejšega mišljenja, demokrata najčistejšega kova, moža popolne nesebičnosti, izredno ljubeznjiva, dovornega in veselega družabnika pa najboljšega prijatelja. O Sokolu Kušarju pa smemo reči: Malo jih je, ki bi bili za sokolsko stvar tako navdušeni, jo tako ljubili, ji bili tako zvesti in ji toliko žrtvovali, kakor on. Bratje! Posnemajmo ta veliki vzgled ljubezni in zvestobe navdušenosti in poštvalnosti, br. Kušarju pa ohranimo spomin, časten nad vse! Slava mu!

Novi principi vzletal.

Prejeli smo in priobčujemo.

Potrnatost dosedanjih aeroplanov sem poudarjal že pred časom, mnogokateri mi je pritrdil: ta tipa ne bo obveljal.

Razvil sem tedaj teorijo čisto mehanskega poleta, kjer koncentrirajo iz mehanike poznati stroji zračni odpor samo na eno točko, v kateri se pojavi vzgon s tolikrat večjo silo, kolikor manjša je pot.

Isti princip koncentracije pa se da še bolj praktično izvesti aerodinamično, svojo novo misel naj izrazim v naslednjem stavku:

Brzina zračnega toka, ki trči ob nosilne plošče, naj bo po možnosti večja od vodoravne hitrosti letala. S povečano brzinjo pa pada za isto breme potrebna ploščina kvadratno, n. pr. desetkrat večja brzina, stokrat manjša ploščina.

Kar je na tem stavku lepega, je, da se ta princip da izvesti, kolikor sem mogel dognati s svojimi skromnimi sredstvi.

Projektirano vzletalo je podobno molohu: spredaj ima veliko žrelo, odprto na široko, da žre — zrak. »Žrelo« se zožuje liju ali trobcu podobno v štirioglato prizmatično cev, dolgo okoli 1,5 m, nagnjeno v smerem kotu poševno navzgor. V žrelu je pritrjen motor (Gnome) z vijakom.

Priprava je na lahkem stojalu, v njem so letalci kolikor mogoče globoko; tu je težiče v nasprotju z aeroplanom lahko zelo nizko.

Za vzlet podložimo pod drči (Kufen) voziček na treh kolesih in spravimo motor in z njim direktno vijak v tek.

S tem dosežena horic. hitrost naj bo 10 m na sek. »Žrelo« naj ima spredaj prerez 4 m² (2 × 2), »cev« pa 0,1 m² (0,3 × 0,3): zrak mora torej skozi cev s 400 m na sek., če ne upoštevamo trenja in drugih izgub.

V »ceir« pa so horizontalno, počez, nastavljene »Phillipsove« nosilne ploščice, prirejene za om. veliko brzino, v skupinah druga nad, oz. druga za drugo: zračni tok brzi »koncentrirano« po močni cevi od spredaj navzgor, trči ob om. ploščice v malem kotu (Gleitwinkel), ob teh se spremeni, bolje uporabi energija zračnega toka v navpični vzgon: če postane rezultanta tega z vseh ploščic večja nego celo breme, ki deluje v ravno nasprotni smeri, dosežemo efekt vzleta.

Motor in vijak v »žrelu« sta preračunjena, da zmagujeta ves čelni odpor in vse trenje ter druge izgube.

Razne nebitvene priprave, ki pa so za uspešno konstrukcijo vendar nujno potrebne, naj tu izostanejo: princip je jasen.

Reserviram to čisto novo pot za Jugoslovane, da se udeležimo lahko veličastne mednarodne tekme, ustvarimo praktično vzletalo: našim momcem kličem danes, naj se za stvar zavzamejo: z vsemi svojimi močmi sem na razpolago.

Fr. Bratina, Ajdovščina, Goriško.

Dnevne vesti.

»Najdragocenejši simbol.« Včerajšnji »Slovenec« je napisal pod zaglavjem »Deželna zastava« med drugim tudi te-le stavke: »...pove-mo glasno in jasno, da je vsa slovenska javnost popolnoma edina v tem, da je belo-modro-rdeča zastava, ki je najdragocenejši simbol celokupnega slovenstva, od davnine in po naredbi in volji cesarski tudi edina prava kranjska deželna zastava... To kranjsko deželno zastavo slejkoprej pred naklami Nemcev zvesto varovali...« Prav lepe besede so to, samo kdo jim naj verjame, ko je vendar notorično znano, da je vsa klerikalna stranka molčala in mirno trpe-la, ko sta Pegan in vodja deželnega muzeja Mantuani snovala načrte, kako bi belo-modro-rdečo zastavo nadomestila in izpodrinila s stanovsko. kdo jim naj verjame, ko je poznato, da je »Slovenec« preje z isto vneto zagovarjal Peganov naklep, kakor sedaj brani deželno zastavo, in da je

moral nastopiti šele »Slovenski Narod« in dospeti šele grožnja iz zele-ne Štajerske, predno so klerikalci odkrili svojo ljubezen in vdanost do »najdragocenejšega simbola celokupnega slovenstva«!

»Cvetlični dan Južne železnice.« Pribili smo že, v kakšno svrhu se bo jutri in v nedeljo nabiralo ter prodajalo cvetlice po postajah Južne železnice. Ker se je Južna železnica do sedaj vedno in povsod pokazala kot pospeševalnica nemške misli, tedaj ji mi, Slovenci, pač ne moremo zaupati in bomo oni denar, ki smo ga morda namenili za cvetke Južne železnice, dali naši prepotrebni družbi sv. Cirila in Metoda, ker vemo, da izročimo s tem svoj denar v dobre roke. Noben zaveden Slovenec torej ne bo dal jutri in v nedeljo niti vinarja za podjetje Južne železnice, ki naj bi ga železnica na svoje stroške ustanovila. Precej nemoralno in skoraj izsiljevalno pa je tudi postopanje ravnateljstva Južne železnice, da je nastavilo pri blagajnah, kjer se izplačujejo mesečne plače, uslužbenca s polo, s katero se pobirajo doneski že itak slabo plačanih uslužbencev. Nič bi ne rekli, če bi se pobiralo za nabiralniki, toda vsak darovalec se mora podpisati — v svrhu evidence. In da je ta evidenca pač predvsem naperjena proti slovenskemu uradništvu in uslužbenstvu, je evidentno. In vsled tega slovenska javnost tem bolj obsoja to podjetje Južne železnice, ker hoče ravnateljstvo izsiliti od svojih uslužbencev podpore za njena lastna podjetja.

»Judeževi groši.« Nadgasilec Lavtižar v Spodnji Šiški je poslal nekemu članu gasilnega društva v Sp. Šiški 10 K in pa pismo, da se, žal, ne more udeležiti slavnosti. Nekoliko preveč je domišljav ta nadgasilec, saj ga vendar ni nihče vabil na slavnost. In če bi se drznil priti na slavnost, tedaj bi menda ostal sam, kajti napredno občinstvo bi se mu prav gotovo izognilo s pota kot uničevalcu našega nepristranskega, nepolitičnega in poštvalnega gasilstva. In kolikor je nam znano, mu bo odbor tudi hvaležno vrnil one judeževe groše, ki jih bo napredno občinstvo stotero nagradilo. — **Napredne Ljubljance in okoličane pa vabimo, naj prihitijo v nedeljo v Spodnjo Šiško, da dokumentirajo s tem, kako znajo ceniti strogo humanitarno delo vrliga spodnješiškega gasilnega društva, ki že 25 let vrši svoje delo.**

»Naši klerikalci in izseljeniške družbe.« Svoječasno je naša vlada sklenila pakt z ameriško družbo Canadian Pacific, kateri je priznala gotove privilegije. Vsa poštena javnost je ta pakt obsojala in listi so priobčevali ostre napade na vlado, ki je s paktom z ameriško družbo takorekoč organizirala sistematično izseljevanje iz naše države. Tudi naš list je bil med tistimi, ki je opetovano opozoril na škandalozno razmerje med vlado in izseljeniško družbo Canadian Pacific. Splošno se je takrat pričakovalo, da se bodo zglasili tudi naši klerikalci ter z vso vehemenco nastopili proti vladi, ki je s svojim paktom z ameriško družbo takorekoč privilegirala trgovino s — človeškim mesom. Toda klerikalna stranka se ni zganila, menda za to ne, ker so se njeni kolovodje smeli svoječasno peljati v razglednih vozovih Canadian Pacific kompanije na alpskih železnicah. Seveda korupcionisti morajo biti vselej na strani korupcije, zato tudi naši klerikalci niso smatrali za potrebno, da bi nastopili proti očitnemu škandalu, ki se je pripravljal. So že vedeli zakaj... Kako vzorno pa sedaj deluje ona družba Canadian Pacific, ki je deležna tudi tihe podpore naših klerikalcev, dokazuje dejstvo, da je državno pravdišvo samo v Galiciji dvignilo nad 50 tožba proti organom imenovane družbe, ker so sistematično forsirali izseljevanje vojaški obveznosti podvrženih oseb. Pa ne da bi bilo tudi našim klerikalcem na tem ležeče, da bi spravili iz dežele čim največ takih, ki so podvrženi vojaški dolžnosti? Ne moremo verjeti, saj so vendar naši klerikalci znani kot veliki in vduševljeni patrijotje! Da, da, »patrijotje« so že in veliki tudi, toda samo takrat, kadar jim patrijotizem kaj nese, sicer pa jim je patrijotizem docela neznano čustvo!

»Jarc hoče biti v Novem mestu še enkrat poražen.« Po Novem mestu se od klerikalne strani zatrjuje, da bo poslanec Jarc to nedeljo zopet poskusil prirediti shod. Da se pa že v naprej zavaruje pred polomom, kakor ga je preteklo nedeljo doživel, se ta shod vrši v znamenju zaupnega shoda, na katerega bodo vabljeni samo obrtniki Matko Malovičevega mišljenja. Koliko je na tem resnice, še ne vemo. To pa vemo čisto gotovo, da je za Jarca še najbolje, če se odslej po Dolenjskem omejuje le na take zaupne shode, kjer ljudem njegovega omejenega mišljenja lahko pripoveduje bajke, ali pa meče pesek v oči.

»Sedemdesetletnica.« Gospod Vatroslav Holz (Igo Kretanov), zasebni uradnik banke »Slavije« v p. pisatelj itd., nastopi dne 1. avgusta svoje 70. leto (psalmistovo starost). K temu izvanrednemu dogodku čestita mu v imenu prijateljev, znancev in sopotnikov na Štajerskem v nadaljno srečno, mirno življenje in stalno zdravje še najmanj do 80letnice v svetli zgled nam mlajšim. Naj nam ohrani svojo ljubezen in pravo prijateljstvo še z naprejo čvrsto in neskaljeno. Na zdar! — Dr. B. R. N.

»Cestni in ulični napisi.« Ko je ljubljanska mestna občina pred nekaj leti vendar v veliko veselje vseh pravih Slovencev končno priborila mestu samoslovenske napise ulic, cest in trgov, si je omisllala za celo mesto pravih čestne table in hišne tablice z belim napisom na zeleni podlagi, kar odgovarja mestnim barvam. Dasi je ta naprava občino precej stala, se vendar prav malo pazi na to, da bi se omenjene napisne table in tablice ne poškodovale. Zlasti se to pogosto dogaja pri popravili, ali pa samo pri belitvi posameznih posloj. Zelo lahko se na mnogih hišah po mestu opazi, kako so napisi mnogokrat ne le ob robu, ampak kar do srede prebeljeni, ali pa z ometom ponesnaženi, ne da bi se kdo za to zmenil. Ako se napisnih tabel pravočasno ne obriše, prežreeta s časom apneni omet in beljenje vrhnjo tablično glazuro, ki se začne nato krušiti in polagoma odpadati. S tem pa je že tudi napis poškodovan in pokaže se spodnja železna tablična plast. Želeti bi bilo torej, da naroči mestni magistrat vsem zidarskim tverdkam, da pazijo pri popravah posloj na napisne table in tablice, ter jih po izvršenem delu lepo očedijo. — Dalje bi bilo tudi dobro, ko bi lastniki hiš sami pustili od časa do časa obrisati cestni prah, ki se nabere zlasti po prometnejših cestah na gladkih napisnih tablah in jih dostikrat do polovice pokrije, kar nikakor ni lepo.

»Dvoje posebnosti.« V tivolskih nasadih se pripravljata za redko cvetje dve lepotni rastlini, in sicer japonski zavitolstni sagovec (Cycas revoluta) in ameriška agava (Agave americana). Sagovec, ki je postavljen tik ob glavnem vhodu v nasade na levo, ima izvanredno krasne, velike pernatte liste, takozvane palmovje veje, in že do 30 cm visok cvetni storž rumeno - rjave barve. Agava, ki se nahaja pred vodomotom na desno, je poglata že skoro štiri metre visoko betev s stotinami še ne razcvetelih popkov, iz katerih se bodo pokazali čez nekaj časa rumenkasti vonjavci cveti. Njeni debeli mestnati listi se ob robu suše in bodo še bolj oslabei, ker rabi rastlina za betev svojo moč. Ta po suhih nerodovitnih tleh toplejše Amerike rastoča rastlina, ki jo goje pri nas le kot lepotno rastlino, cvete v svoji domovini skoro vsako desetletje enkrat, pri nas pa komaj vsako štirideseto do petdeseto leto. Ker tako redkokdaj cvete, je zlasti znana pod napačnim imenom stoletna aloa. Že pred nekaj leti smo imeli priliko, občudovati na istem prostoru njeno cvetočo tovarišico. — Obe rastlini, sagovec in agava, imata že sedaj, ko še nista v cvetju, dosti opazovalcev, katerih krog se bo gotovo pomnožil ob času razcvetja. Vsak obiskovalec lepih podturnskih nasadov naj si jih gotovo ogleda.

»Absolvente kranjskih kmetijskih šol opozarja se še enkrat na občni zbor njihovega društva, ki se vrši v nedeljo, 3. avgusta ob 10. dopoldne v Medvodah, združen z predavanjem in poučnim izletom na deželno prstavo Robež. Odhod iz Ljubljane ob 9:09 dopoldne. Za vozevo na prstavo in okrepčilo je preskrbljeno.

»Glas iz občinstva.« Pri enem izmed zadnjih močnejših nalivov se je zamašil veliki kanal, ki odvrja vodo z Radeckega ceste v Ljublanico. Pritisk je bil tolik, da je ob koncu Znamenjske ulice na Sv. Petra nasipu buknila voda z vso silo kvišku, poškodovala trda tla in se je napravila na dotičnem mestu kar vodomet. Savske krogle, s katerimi je bila na tem mestu tlakovana ulica, je voda razmetala tako, kakor jih je še sedaj videti. Ker je lahko mogoče, da se kdo, zlasti ponoči spodtakne na razmetanih krogah in poškoduje, prosimo slavni mestni magistrat, da bi dal to takoj popraviti.

»Iz Spodnje Šiške nam pišejo: V nedeljo obhaja naše gasilno društvo svoje 25letnico. Iz vseh krajev prihitite dragi gostje. Vsi hišni posestniki bodo ob tej priliki okrasili hiše z narodnimi zastavami.

O strašni toči na Dolenjskem se nam poroča iz Dvora pri Žužemberku. V nedeljo, dne 27. t. m., so nenadoma prihrumeli silni oblaki in vsuli na našo občino naravnost strašno množino, kakor oreh debele toče. Posebno hudo so prizadeli vasi Dvor, Gornji Kot, Mačkovec in Sa-

dimja vas ter Gornji in Dolnji Križ v žužemski občini. Poljski pridelek — posebno koruza, oves in ajda, so popolnoma uničeni. Hudo so prizadeali tudi naši vinogradi, ki že več let radi slabe letine niso nič pridelali, letos pa jim je strašna toča polomila vse mlade nase in potolčila še tisto malo, kar so upali, da bodo pridelali. — Obračamo se tem potom do vseh merodajnih faktorjev, predvsem do poslancev Dolenjske, da izposlušajo pri deželni in drž. upravi bednim kmetom izdatno podporo in tako pokažejo, da ni njih ljubezen do uboge Dolenjske le na jeziku in da imajo razum za svoje bisage zmisel tudi za trpljenje svojega bližnjega.

Tečaj za knjigovodstvo v Črnomlju, katerega je priredil tukajšnji zavod za pospeševanje obrti, se zaključil v nedeljo, dne 3. avgusta t. l. ob 2. popoldne v prostorih ljudske šole ter se vabijo intereseanti k udeležbi zaključka omenjenega tečaja.

Smrt v vodi. Iz Radovljice se nam poroča: Danes, dne 31. avgusta ob 5. jutraj so našli pod mlinskim kolesom posestnika Stihlerja v Kolnici pri Radovljici vtopljenega, na počitniški se nahajajočega dijaka Ivana Frtyala z Dunaja. Deček je star 15 let in je obiskoval III. razred realke na Dunaju II./1. Hochstetlergasse 3/4 in je sedaj bival na počitnicah pri svojem stricu Andreju Trpinicu. Dečka so videli še včeraj, dne 30. julija ob 7. zvečer hoditi okrog imenovane žage. Kako je prišel pod mlinsko kolo, se pač ne ve, domneva se razno. Poškodbe nima druge, kakor precej veliko krvno podpluto desnega komolca.

Izlet Benečanov v Postojno. V nedeljo, o priliki ljudske veselice v Postojnski jami, bo vozil za polovično ceno velikanski posebni parnik iz Benetk v Trst in od tod bo imel zvezo z enim posebnim vlakom v Postojno. Kakor se glase zadnja poročila iz Benetk, bo vsled v svrhu izleta tamkaj razvite reklame, udeležba ogromna.

Odpuščanje pisemske pošte za Solun. Vsled zopetne otvoritve železniškega prometa na progi Belgrad - Solun, se bo pisemska pošta za Solun zopet normalno po suhem via Belgrad - Skopje odpuščala.

Kino Ideal na Franc Joževovi cesti. Danes zadnjikrat slikovita »Glumaška kri«, jutri prvikat že omenjena duhovito zasnovana epizoda iz bolgarsko-turške vojne »Krvavi poljub«, deloma posneta na bojišču samem. Poleg tega še cela vrsta drugih takisto zanimivih, resnih in smešnih slik, naravnih posnetkov itd. tako, da vsak okus pride na svoj račun.

Prodaja sadja na debelo. Danes je pripeljal neki mož iz St. Ruperta na Dolenjskem 26 košar sadja (hrušk), približno je košara tehtala 40 kg, cena pa je bila od 20—22 v kg. Mož je sadje naglo razprodal, kajti kupovalci so se kar trli za sicer ne prenikne, pač pa vsaj precej znižane običajne cene. Mož je bil vesel svoje kupčije, ljudje pa z možem, ki je obljubil, da Ljubljančanom zopet kmalu postreže z dolenjskim sadjem, katerega na trgu dosedaj prav malo poznamo. V tem si ne moremo kaj, da bi nekoliko ne karali dosedanje tozadevne dolenjske brezbriznosti. Saj, ako pripeljejo tudi dolenjci sadje v Ljubljano (in tudi druge pridelke), odpomorejo prvič sebi, drugi pa ljubljanski draginji. Mož je zaoral ledino, drugi naj mu slede!

Onesvestil se je v Gradišču 35letni zidar Ivan Bremk, rodом iz Srednjih Gamelj ter se pri padcu na tla na glavno telesno poškodoval. Pripeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Društvena naznanila.

Izredni občni zbor Ljubljanskega Sokola se je vršil snovi v restavraciji Narodnega doma. Otvoril je občni zbor starosta br. dr. Viktor Murnik, spominjajoč se umrlega vestnega sokolskega delavca br. dr. Kušarja. Dr. Kušar je posvetil, dokler je bil v Ljubljani, vse svoje sile in moči Sokolu, bil je od leta 1893. do 1896. društveni tajnik, od leta 1896. do odhoda leta 1902. pa podstarosta Ljubljanskega Sokola. Vnet Sokol je krbel zlasti za pomnožitev članstva, pa ne samo to, dvignil je v društvu družabno življenje, bil je vnet organizator in agitator. — V časten spomin mu zakličejo zborovalci: »Slava!« — Nato preide br. dr. Murnik k glavnim točkam izrednega občnega zbora, k volitvi Zveznega predsedstva. Volitve so se vršile per acclamationem ter so bili v Zvezno predsedstvo izvoljeni soglasno sledeči gg.: starosta dr. Ivan Oražen, prvi podstarosta dr. O. Rybář, drugi podstarosta dr. Jos. Pipenbacher, tretji podstarosta Jos. Smertnik, načelnik dr. Viktor Murnik, podnačelnik B. Drenik; člani predsedstva: L. Dermeli, V. Bukov-

nik, B. Kalzelj, A. Kostnapfel; namestniki: R. Boltavzer, dr. Ot. Fettič-Frankheim, dr. Gv. Sajovic, Evgen Tuječ; pregledovalci rač.: Dragotin Mikuz, Avgust Praprotnik in Miha Verovšek. — S tem je bila glavna točka dnevnega reda izčrpana in ker se pri slučajnostih ni nihče oglašil k besedi, je z zahvalo zaključil br. dr. Murnik izredni občni zbor.

Društvo hišnih posestnikov ima od danes naprej svojo pisarno v Šelenburgovi ulici št. 4, v pisarniških prostorih spedijskega podjetja g. Frana Uherja, na kar opozarjamo hišne posestnike. Uradne ure so od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 7. popoldne.

Sokol v Mostah priredi v nedeljo dne 3. avgusta povodom svoje javne telovadbe ob 3. popoldne bratski sprejem došlim bratom gostom ob železniškem prelazu na Zaloški cesti. Društva Sokol I., Sokol II., Štepanja vas in drugi bratje odposlanci zbero se v ta namen ob 3/3. v lokalu Sokola I., Trg Tabor št. 2, odkoder odkorakajo skupno v Moste. Po pozdravnem nagovoru vrši se obhod po Mostah s spremljevanjem godbe in trobentaškega zbora. Odbor Sokola v Mostah se priporoča slav. občinstvu, da se v obilnem številu udeležijo tega sprejema. Na zdar!

Sokol na Vrhniki razvije dne 17. avgusta svoj prapor; istočasno se vršni na Vrhniki zlet ljubljanske sokolske župe. Opozarjamo na to prireditve — katera je bila objavljena že pred tremi meseci — vsa sosedna sokolska društva. Ljubljanskim Sokolom kakor tudi Sokolom iz ljubljanske okolice ter vsem prijateljem Sokolstva naznanjamo, da bode na dan zleta vozil poseben vlak na Vrhniko. Čas odhoda iz Ljubljane naznanil se pravočasno.

Proslava petletnice in razviti prapora logaškega Sokola v nedeljo, dne 3. avgusta, se bo vršila po sledečem sporedu: V soboto zvečer: 1. ob pol 9. uri serenade kumici; nastopita združena pevska zbora logaškega in vrhniškega Sokola; 2. po obhodu po Gor. in Dol. Logatcu prijateljski sestank v hotelu Kramar. V nedeljo: 1. ob 2. uri popoldne sprejem bratskih društev in gostov na kolodvoru, nato pohod po Dol. Logatcu na telovadišče, kjer se vrši skušnja za proste vaje. 2. Ob 3. uri zbirališče pred hotelom Kramar in odhod v Gor. Logatec. 3. Ob 4. uri pozdrav in razviti prapora; nato odhod v Dol. Logatec. 4. Ob pol 6. uri javna telovadba s sledečim sporedom: a) proste vaje članstva; b) vaje naraščajo s prapori; c) orodna telovadba; d) proste vaje članic. 5. Po telovadbi velika ljudska veselica na senčnatem vrtu hotela Kramar s plesom, petjem, pavilijoni, umetni oženj itd. Vstopnina na veselični prostor 30 vin. Pri telovadbi sedež 1 K, stojišča 30 v. Pri vseh točkah sodeluje slavna društvena godba iz Idrije. Glavni del slavnosti se torej vrši v nedeljo popoldne, tako, da imajo gostje najugodnejšo železniško zvezo tako proti Trstu, kakor tudi proti Ljubljani. Zato pa, kdor želi preživeti par veselih ur v bratski družbi vrlih Sokolov, ta naj prihi 3. avgusta manifestirat za njih idejo v prijazni Logatec!

Književnost.

»Nauk o serviranju.« Izšla je znamenita, bogato opremljena strokovna knjiga »Nauk o serviranju«. Priznati moramo, da je ta knjiga neobhodno potrebna za Slovence sploh, zlasti pa za slovensko gostilničarstvo, ki dosedaj še ni imelo strokovnega slovnega v slovenskem jeziku. Ker je knjiga poljudno pisana, razven tega pa v njo sprejetih 95 tabel z najrazličnejšimi vzorci in s 338 nazornimi slikami, se vsak prav hitro in lahko seznanil z dandanes po celem svetu veljavnimi načeli in predpisi glede serviranja. Slovincem nam te vrste knjig primanjkuje. Knjiga je namreč v prvi vrsti namenjena gostilničarskemu obrtu in radi tega ne bi smela manjkati v nobenem hotelu, v nobeni restavraciji in gostilni, ki se peča s postrežbo odličnejših gostov in tulcev, imeti bi jo moral vsak natak, vsaka natakara, da se iz nje ob vsaki priliki lahko pouči o pravilni postrežbi, manjkati pa bi ne smela tudi v nobeni boljši hiši. Posamezna poglavja, kakor »Razvrstitev jedi pri obedih«, »Snaženje servisa in ravnanje z njim«, »Kako se mize pogrinjajo«, »Serviranje posameznih obedov«, »Slavnostna miza« in »Hotel-ski service« so namreč ravnotako veljavna za privatne hiše kakor za gostilne. Zaradi tega bo marsikateri gospodinja s to knjigo zelo ustrezno, ker jej bo dajala zaslombo napram poslom, da še več, našla bo v njej marsikatera navodila, ki jo bodo obvarovala večkrat občutne škode. Knjiga se ne peča samo s tem, kako se mora pri serviranju splošno nasto-

pati napram gostom, bavi se tudi z vsemi pripravljalnimi deli, skratka: oziroma se na vse možnosti in daje za vsak slučaj zanesljiva navodila, tako, da je onega, kdor je znan s nje vsebino, le težko spraviti v zadrego. In priznati moramo, da je pri nas Slovincih zlasti ob raznih slavnostnih prilikah radi nepoznanja splošno veljavnih mednarodnih predpisov marsikdo v zadregi, pa naj si je že gostitelj ali tudi samo gost. Reči moramo zato, da smo s to knjigo storili korak naprej, da smo se tudi na polju postrežbe približali drugim narodom. Želeti bi le bilo, da bi se v tej knjigi objavljena načela in pravila glede postrežbe čim prej vpeljala po vseh naših gostilnah in po vseh naših boljših hišah. Zlasti je priporočati, da si knjige ne preskrbe samo vse naše boljše gostilne in v teh postrežbi namenjene osebe, marveč tudi vse naše boljše privatne hiše. V platno vezana knjiga se naroča, oziroma dobi pri »Deželni zvezi gostilničarskih zadrug na Kranjskem« in pri upravništvu »Gostilničarskega Vestnika«, Ljubljana, Gradišče 7, ter stane 5 K. Pošljala se samo proti naprej plačani naročnini ali proti poštnemu povzetju. Za poštnino se vračuna še 50 vin, za povzetje pa 70 vin.

Izpred sodišča.

Kazenske razprave pred okrajnim sodiščem.

Goljufiga s poštnohраниšnimi knjižicami. Letos spomladi so odkrili več goljufig s poštnohраниšnimi knjižicami in sicer v Ljubljani in v Postojni in na več poštnohраниšnih uradih na Spod. Štajerskem. Po dajšem iskanju so prišli goljufigu na sled in so končno aretirali 22letnega trgovskega pomočnika Ivana Kolmaniča. Prepeljali so ga v Maribor, kjer se je vršila v terek pred tamšnjim okrajnim sodiščem obravnava. Kolmanič je goljufigal, kakor se je dognalo pri obravnavi, da je vložil v poštne hраниšnice recimo 9 K. Iz teh kron je naredil v knjižici 89 K. Odpeljal se je takoj iz dotičnega kraja in je dvignil še isti dan na drugi pošti 75 K. Kolmanič je imel več knjižic glaseče se na razna imena. Goljufigo je priznal in sodišče ga je obsodilo na 8 mesecev ječe všteti mu enomesečni preiskovalni zapor.

Bivši samostanski gojenec okra-de samostan. Iz Solnograda poročajo sledečo zanimivo dogodbo: Sedaj 18letni Gebhart je bil odgojen v samostanu v Edmundsburgu. Ko je bil dečko izpuščen iz samostana, se je potikal nekoliko časa okrog, in je začel, ker mu je smrdelo vsako delo, krasti. Bil je trikrat zaradi tatvine prijet in kaznovan. Končno je prišel na misel, da bi okradel samostan, v katerem so ga odgojevali. Vedel je, da je posebno pred počitnicami v sobi prednice vedno precej denarja. Vlomil je res v samostan in le čudno naključje, ki še ni natančno pojasnjeno, je preprečilo, da ni odnesel ne-hvaležni gojenec del samostanskega zaklada, katerega je imela shranjena prednica. Pri obravnavi, ki se je vršila v sredo v Solnogradu je mladi mož pripoznal poskušen vlom in poleg tega še nekaj manjših tatvin. Sodni dvor ga je obsodil na 13 mesecev težke poostrene ječe.

Kruppova afera pred sodiščem.

Včeraj se je pričela pred vojaškim sodiščem v Moabitu razprava proti osimim vojaškim uradnikom, ki smo jih že omenili pred dnevi. Na predlog zastopnika obtožbe vojnega sodišča in zagovornikov je sklenilo sodišče, da se javnost le tedaj izključi, če pridejo vpoštev najvitalnejši interesi deželne obrambe. Predsednik sodnega dvora je na to očitral predgovodno procesa, posebno pa je omenjal delovanje Brandta, uradnika tvrde Krupp, ki je bil v zvezi s svojimi bivšimi tovariši, da dobi tajni material ter s tem zajamči tvrdo Krupp njeno prejšnje monopolno stališče. Obtoženi poročnik Tilian je izjavil, da je bilo njegovo razmerje napram Brandtu popolnoma prijateljsko. Ni imel nikakršnih pomislekov, ko mu je dajal razna poročila, vsaj je šlo za tvrdo Krupp. Denarja ni nikdar dobil od Brandta.

Predsednik je konstatiral, da je iz Brandtovega zapisnika razvidno, da je obtoženec v velikem obsegu dajal material. V tem materialu so tudi navedene konkurenčne cene. Dokazano pa je tudi, da sta se Tilian in Brandt redno shajala. Obtoženec je priznal, da je tudi svojega naslednika Schlenderja seznanil z Brandtom, ter pristavil, da se je Brandt zanimal za razne dobave. Poročnik Tilian je tudi izjavil, da ne more prece-niti hasek, ki ga je imel od Brandta. Posojila, ki mu jih je dal Brandt, je v par dneh vrnil. Poročnik Schlen-

der je pripomnil, da ni dobil nikakršne odškodnine za svoja poročila. Da bi moglo biti to nevarno za državo, na to ni mislil. Predsednik je pripomnil, če je 25 od teh tajnih poročil dobil v roke dr. Liebknecht, prav tako bi prišla tudi lahko v inozemstvo.

Nato so prebrali več tajnih poročil o določbah glede dobav in zamudnih glob pri naročitvi večjega števila topov. Poročnik Schlender je priznal, da je dal ta tajna poročila Brandtu. Obtoženec Hinst je priznal, da ga je Brandt izpraševal. Ni smatral za kaznivo, kar je sporočil Brandtu. Hinst je priznal, da je dal Brandtu tajno poročilo o dobavi vozil, razdelitvi dobav in tozadevnih cen. Obtoženec je izjavil, da je dobil od Brandta kvečjemu 200 mark. Obtoženi ognjičar Schmidt je izpovedal, da je dal Brandtu skoraj vse, kar je ta od njega zahteval, tajnosti pa da mu ni nikdar dal. Obtoženi Dröse je izjavil, da je Brandt v svrhu obračuna s tvrdo pregledal v njegovem stanovanju naročilno knjigo in si tudi napravil izpiske. Dröse je zaničal, da je dobil od Brandta kaj denarja. Poročnik Holge je izpovedal, da je brez pomisleka dal Brandtu nekatera poročila, kar je smatral za dovolj mo.

Razne stvari.

*** Stavka pismonoš.** V Milanu so pričeli stavkati vsi pismonoši, ki raznašajo brzojavke in sicer zaradi tega, ker so jim zavrnili prošnjo za zvišanje plač.

*** Nesreča pri vojaški vaji.** Pri Milanu se je podrl začasno postavljeni vojaški most ravno ko je jahalo čez most 30 konjenikov. Dva konjenika sta utonila, ostali so se rešili.

*** Konkurz** je napovedal juvelir v Temešvaru Stefan Regenyi. Passa znašajo čez 700.000 kron, aktivna pa le malenkostno vsoto. Ker je Regenyi na sumu, da je skrnil veliko zalogo blaga, so ga zaprli.

*** Nemčija proti Franciji.** Nekateri nemški listi poročajo, da zahteva nemška vojna uprava iz stratežnih ozirov zgradbo petih novih železnic v smeri proti Francoski, ki naj bi služile nemški vojski pri eventualnem pohodu proti Francoski.

*** Vročina v Ameriki.** V Ameriki je zavlada silna vročina, posebno v zapadnih in centralnih državah. Več ljudi je zadela vročinska kap. Vsled kapi je umrlo do sedaj v Čikagu 20, v Clevelandu 12 in v New Yorku 4 osebe.

*** Polet okrog sveta.** Ruski avijatik Kusminski, nečak Tolstega namerava izvršiti polet okrog sveta. Kusminski namerava izvršiti polet čez Indijo v Avstralijo, od tam čez Panamski prekop v Afriko, čez Saharo, iz Afrike na Francosko v Pariz in iz Pariza nazaj v Petrograd.

*** Raztrgana in sežgana nemška zastava.** V Nancyju je strgal neki francoski pomorščak nemško zastavo z motornega čolna nekega berlinskega trgovca. Pomorščak je vprilo več francoskih mornarjev zastavo strgal in jo nato sežgal. Nemec ga je ovačil in hudodelec je bil obsodjen na 10 dni navadnega zapore.

*** Ruski krošnjari — kitajski voluhuni.** Ruska vlada je dobila poročilo, da je med ruskimi krošnjari, ki so se pojavili v zadnjem času v velikem številu po celi Rusiji, veliko kitajskih častnikov, ki voluhunijo po Rusiji. Vlada je izdala strog ukaz, da naj oblasti vse krošnjare natanko preiščejo in da naj jih strogo nadzirajo.

*** P. S.** Neki mož je stavil s svojo ženo, ki je bila na letovišču, da ne napiše pisma, ne da bi pristavila postskripta. »To bi bilo lepo«, je odgovorila žena, prepračil se boš v prihodnjem pismu. Čez dva dni je sedla k mizi ter napisala svojemu možu dolgo pismo, ki je je podpisala: Tvoja Te ljubeča Valerija. Pod podpis pa je pripomnila zmagovito: P. S. Kdo je dobil stavo?

*** Prepri med parobrodni družbami.** Iz Hamburga poročajo, da se napetost v severo - atlantskem Poolu med družbo Hamburg - Amerika in med Severnim Lloydom vedno bolj postruje. Lloyd je dal silno oster odgovor na izjavo družbe Hamburg - Amerika in poučeni krogi so prepričani, da se ta spor med največjima severnima družbama ne da več mirno poravnati.

*** Nesreče na angleških železnica.** L. 1912. je bilo na angleških železnica ubitih 1010 oseb, 8700 pa ranjenih. Od ubitih je bilo 109 pasažirjev in 343 uradnikov in drugih uslužbencev. Od ranjenih je bilo 2829 pasažirjev in 5562 nastavljenec. Nesreč je bilo l. 1912 na angleških železnica 23.290. Samomorov je izvršilo na železniških progah 222 oseb, samomorilskih poskusov pa 19 oseb. Grozne številke!

*** Romarska cerkev na bobnu.** Iz Inomasta poročajo: 12. avgusta se vrši v tirolski občini Kramsach pri

Rattenbergu dražba romarske cerkve »Zur unsereh lieben Frau« z vsem, kar spada k cerkvi, s kapelo, marianskim zavetiščem, vrti, travniki in vso cerkveno opravo. Kot dolžnik je naveden opat cerkve pater Cierzabek, kot upnik pa banka v Pozunu. Realitete so cenjene na 79.991 kron, oprava cerkve pa na 4181 K.

*** Stavka, ker je škof prestavil duhovnika.** Iz Rima poročajo: 22. t. m. je v vasi Fagnano v Lombardiji izbruhnila generalna stavka. Nadškof je prestavil duhovnika Noio, ker je bil preliberalen in ker ni hotel agitirati za klerikalnega kandidata. Ljudstvo ima pa rado duhovnika in noče, da bi šel proč. Vsled tega je proglasilo generalno stavko. Razen tega pa je prebivalstvo v tem jako industrijskem kraju sklenilo, da bo bojkotalo novega duhovnika.

*** Princ Valdemar pojde na Bolgare.** Stric sedanega grškega kralja, danski princ Valdemar, je sporočil v Solun, da je odpoval iz Kodanjanja v Atene, da se udeleži boja za sveto grško stvar. Zanimivo je, da je bil ta princ Valdemar svoj čas, ko so izgnali Battenberžana, izvoljen od bolgarskega sobranja za bolgarskega kneza. Na nasvet svoje matere, tedanje danske kraljice Luize, pa Valdemar ni sprejel bolgarske krone. Povod k temu je bil ta, da bi mogel priti v konflikt s svojim bratom v Atenah. In glej, danes gre sam na Bolgare, ki so ga tedaj izvolili za svojega kralja.

Telefonska in brzojavna poročila.

Bratomorna vojna na Balkanu.

Kompenzacije Turčiji.

Berolin, 1. avgusta. Sedaj se priznava tudi iz ruskih krogov, da bi velesile, ne izvzemši Rusijo in Nemčijo, pristile možnost nekaterih izprememb mejne črte Enos-Midia v prilog Turčiji.

Pariz, 1. avgusta. »Journal des Debats« poroča iz Carigrada, da se porta že bavi z vprašanjem prepustitve Odrina Bolgarom proti primer-nim kompenzacijam. Te naj obstojajo v tem, da se meja Enos-Midia preloži na zahod, da pa se meja prične pri Midiji. Tudi naj privolijo velesile v to, da se nemudoma zviša vsa carina za 4%.

Enver beg nepopustljiv.

Carigrad, 1. avgusta. Sem je dospela brzojavka Enver bega iz Odrina, v kateri izjavlja, da nikakor ne bo zapustil s svojimi četami Odrina, niti če bi padel sedanji kabinet.

Dunaj, 1. avgusta. Iz Carigrada poroča: »Jugoslovanska korespondenca«: Trdnjavo pripravljajo za obrambo. Velike množine topov in municije so na poti. Ovre iz žic z bodikami so zopet postavljene. Izpred Čataldže prihajajo vedno novi težki topovi. Glavni del turške vojske, kakih 220.000 mož, stoji še na progi Lile Burgas. Aproxivacija ni dobra, promet na železnici trpi vsled pomankanja vozov in lokomotiv.

Pred premirjem.

Belgrad, 1. avgusta. (Izvirno poročilo srbskega tiskovnega urada »Slov. Narodu«.) Oblegovalna črta pri Vidinu se je približala trdnjavi na dva kilometra. Naše čete so blizu Tataridžika zavzele Novoselo, v neposredni bližini Vidina. — Pri Vlasi-ni so bolgarske čete trikrat naskočile naše desno krilo. Bili so odbiti. Istotam so bili Bolgari odbiti pri Strešarju ter so pustili na mestu svoje mrtve in ranjene. Pri Carevem selu so Bolgari napadli naše pozicije, da zopet pridobijo izgubljene pozicije. Vsi napadi pa so bili odbiti.

Demobilizacija.

Pariz, 1. avgusta. Kakor izve poročevalec »Tempsa« v Bukarešti, bodo predlagali delegati v Bukarešti sedaj tudi demobilizacijo vseh balkanskih armad.

Mirovna konferenca v Bukarešti.

Bukarešta, 1. avgusta. Včerajš-na seja mirovne konference je trajala samo par minut.

Takoj po konferenci so se sestali romunski in bolgarski delegati pod predsedstvom romunskega finančnega ministra Marghilomana. Bolgari so ugovarjali romunskim predlogom glede trasiranja nove meje pri Dobriču. Do sporazuma ni prišlo. Posvetovanje se je preložilo na danes.

Srbski in grški delegati so imeli zvečer posebno konferenco, v kateri so formulirali svoje pogoje.

Danes dopoldne se sestanejo srbski, grški, črnogorski in bolgarski delegati.

Politični krogi presoajo položaj optimistično.

Z vso gotovostjo se trdi, da je prišlo v včerajšnjem privatnem razgovoru med Venizelosom in Tonče-

vom glede vprašanja Kavale do važnega zblizanja obeh stališč, tako da je verjetno, da bo v tem glavnem vprašanju mogoče kompromis, ter s tem rešena najtežavnejša točka.

Pariz, 1. avgusta. »Tems« poroča, da hočejo bolgarski delegati predlagati splošno demobilizacijo vseh balkanskih armad.

Dunaj, 1. avgusta. Listi poročajo iz Bukarešte, da je neki odlični diplomat (knez Fürstenberg) izjavil: Pogajanja se povoljno razvijajo. Vedno bolj se kaže medsebojna pomirljivost in upati je na gladki potek konference. Srbija in Grška bosta danes precizirali svoje mirovne pogoje.

Dunaj, 1. avgusta. Politični krogi so dobili danes dopolne obvestilo iz Bukarešte, da se je situacija poslabšala. Na katerih dejstvih temelji ta vest, je neznano.

Dunaj, 1. avgusta. Iz Bukarešte poročajo listi, da se je dosegel v večerajšnji konferenci Venizelosa s Tomčevom sporazum glede Kavale. Bolgarska prepusti Kavalo Grkom, ki dajo za to druge kompenzacije. Vest ni zelo verjetna.

Princip solidarnosti.

Belgrad, 1. avgusta. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega urada »Slovenskemu Narodu«.) »Samouprava« govori v uvodnem članku o principu solidarnosti interesov med malimi balkanskimi državami. Balkanski narodi so zaradi tega principa začeli vojno proti Turčiji. Po končani vojni pa je Bolgarska začela z egoistično in separatistično politiko. Srbi, Grki in Črnogorci vztrajajo pri principu solidarnosti. V boju je bila Bolgarska premagana, v bodoči borbi na ekonomskem polju pa bo imela še večjo škodo, če se bo odtegnila čvrsti balkanski zvezi, ki edina more zadržati Balkanu trajen mir in zaščito balkanskih interesov. Bolgarska ne more na podlagi svoje vojne moči in zveze s sosednimi državami dobiti premoči na Balkanu. Balkanski državniški v Bukarešti morajo najti formulo, ki ne bo dopustila samovoljnega teptanja interesne solidarnosti na Balkanu. Delegati soglašajo v tem, da štiti te interese najbolje princip ravnotežja moči. Mučno razpoloženje v Carigradu. —

Ciperske garancije.

Carigrad, 1. avgusta. Prvotno navdušenje in sigurnost, ki jo je bilo opažati celo v vodilnih krogih, je vsled nastopa velesil, v prvi vrsti Angleške, znatno popustilo. V Carigradu se slišijo že resni glasovi. Že izjave Asquitha so bile nepričakovane, zadnje izjave angleškega državnega podtajnika pa so naravnost konstermirale, ker ni upati, da bi Angleška izpolnila svoje ciperske garancije.

Carigrad, 1. avgusta. Z merodajnega mesta poročajo: Turški kabinet je dal izročiti v Londonu noto, ki se obrača na prvi vrsti na angleško vlado kot garantinjo ciprske pogodbe, ki jamči Turčiji nedotakljivost njene azijske posesti. Noto je vsled tega zelo zanimiva, ker navaja v zelo resni obliki vzroke, ki naj primorajo Evropo, da pusti Turčijo v Trakijo, na drugi strani pa odpira Turčiji pot da se umakne.

London, 1. avgusta. Pred kratkim je bil poklican sir Hamilton, angleški nadkomisar na otoku Cipru v London, da se posvetuje z merodajnimi državniški glede izpremembe v političnem statusu otoka Cipra. Najbrže bo dobila Turčija namesto dosedanjega vsakoletnega tributa otoka Cipra enkratno odškodnino.

Odrinsko vprašanje. — Turčija pripravljena popustiti.

Dunaj, 1. avgusta. V informiranih krogih se zatrjuje: Turčija bo velesilam naznanila, da je pripravljena izročiti Odrin in Trakijo Bolgarom pod sledečimi pogoji:

1. Regulira se mejo Enos-Midia v zmislu turških zahtev.
2. Odrin se neutralizira.
3. Odrinske utrdbе se podero.
4. V Odrinu se namesti zastopnik kalifa, ki je eksteritorialen.
5. Velesile dovolijo Turčiji štiri odstono zvišanje uvozne carine.

Carigrad, 1. avgusta. Porta resnejše računa z najostrejšim odporom turške armade, če vlada popusti v vprašanju Odrina in Trakije. Povečala je polkovniku Džemal begu, da sestavi nov armadni zbor iz najzane-

silnejših čet, da eventualno ustavi pri Čataldži pohod turške armade proti Carigradu.

Ruska intervencija proti Turčiji.

Pariz, 1. avgusta. »Tems« poroča, da je sporočila nemška vlada v Petrograd, da se ne protivi separatni akciji Rusije proti Turčiji. Nemška vlada stavi za tako akcijo samo sledeče pogoje:

1. Ruska akcija se mora gibanj samo na tleh evropske Turčije.
2. Rusija mora naznaniti svojo intervencijo vsem evropskim velekdabinetom.
3. Če okupira ruska vojska turški teritorij, se sme to zgoditi samo provizorično.

Petrograd, 1. avgusta. Včeraj se je vršil važen ministrski svet, kate-

rega sta se udeležila tudi šef generalnega štaba armade in mornarice. Baje so se sklenili silno važni ukrepi.

Petrograd, 1. avgusta. Včerajšnji ministrski svet je baje sklenil, kakor poročajo politični krogi, da se Rusija za enkrat vzdrži vsake separatne akcije proti Turčiji.

Petrograd, 1. avgusta. Bivši bolgarski ministrski predsednik Gešov se mudi inkognito tu, ter je bil od carja sprejet v avdienci.

Cernirana grška vojska.

Sofija, 1. avgusta. Uradno se poroča, da so Srbi v sredo napadli Črni vrh, da pa so bili zavrnjeni. Na grškem bojišču je zasedlo bolgarsko levo krilo razvodje v Pirinskem gorovju. Včeraj zjutraj je prišlo na celi fronti do hudega boja. Položaj grške armade je bil v trenutku, ko so pripeli grški parlamentarji zaradi premirja silno neugodni. Pri začetku premirja je bila grška armada na obeh krilih cernirana in v hrbtu ogrožena. Zaradi kritične situacije so prišli grški parlamentarji že včeraj ob 8. zjutraj.

Na črti Pirov, Vlasina, Patarica je položaj neizpremenjen. V okraju Kočana so bolgarske čete znatno napredovale.

Rusija in vprašanje Kavale in srbskega pristanišča.

Pariz, 1. avgusta. »Figaro« poroča iz Petrograda: Ruska vlada je odločena zastaviti ves svoj diplomatični vpliv, da dobe Bolgari Kavalo in otok Tasos. Ruska vlada je odločena zastaviti ves svoj diplomatični vpliv, da dobe Bolgari Kavalo in otok Tasos. Ruska vlada se zavzema za grško mejo od Eleterona do Kavale, oziroma od Eskija do Kavale. Tudi podpira ruska vlada idejo, da naj dobi Srbija po ozkem pasu dohod od Egejskega morja.

Bolgari v Trakiji.

Sofija, 1. avgusta. Uradno se poroča, da masakrirajo Turki vse bolgarsko prebivalstvo onkraj meje in požigajo bolgarske vasi in mesta.

Kolera v romunski vojski.

Bukarešta, 1. avgusta. V romunski vojski je izbruhnila kolera. Do sedaj se je prigodilo 7 slučajev.

Turški prestolonaslednik.

Carigrad, 1. avgusta. Turški prestolonaslednik Jusuf Izedin je dospel v Lozengrad.

Vprašanje Kavale.

London, 1. avgusta. »Daily Telegraph« poroča, da je Avstro-Ogrska predlagala, da se v mirovnem protokolu med balkanskimi državami izrecno določi, da se ureditev vprašanja pripadnosti Kavale prepusti velesilam. Tudi naj se zaveže Grška v posebnem dostavku, da bo respektirala odločitev velesil.

Mirovna konferenca v Bukarešti.

Bukarešta, 1. avgusta. Zunanje ministrstvo objavlja vsak dan opoldne uradni bulletin o seji prejšnjega dne.

Srbske izgube.

Belgrad, 1. avgusta. Srbske izgube med vojno z Bolgarsko se uradno določajo na 41.000 mož. 7.000 mož je padlo, 21.000 mož je ranjenih, 1000 mož je umrlo za kolero, 12.000 mož je zbolelo.

Zaradi kolere.

Belgrad, 1. avgusta. (Izvirno poročilo srbskega tiskovnega urada »Sl. Narodu«.) Ogrska poštna uprava je obvestila srbsko pošto upravo, da bo ustavila izmenjavo poštnih paketov s Srbijo zaradi kolere.

Srbski ranjenici.

Belgrad, 1. avgusta. (Izvirno poročilo srbskega tiskovnega urada »Sl. Narodu«.) S sanitetnimi vozovi se je

pripeljalo včeraj 124 težko ranjenih in 600 lahko ranjenih srbskih vojakov iz Smedereva.

Konferenca veleposlanikov in Albanija.

Kelmorajn, 1. avgusta. »Kölnische Zeitung« poroča iz Aten: Grška vlada je obveščena, da se nekatere velesile protijo, da bi že današnja konferenca veleposlanikov določila južne meje Albanije. To vprašanje naj se za sedaj odloži.

Turški principi na potovanju.

Trst, 1. avgusta. Snoči je dospela iz Dalmacije sem turška jahta »Kavala« s 5 turškimi principi na krovu, ki potujejo na Dunaj.

Sukri paša.

Berolin, 1. avgusta. Bolgarsko poslanstvo izjavlja, da mu ni nič znane, da bi bil Sukri paša umrl. Sukri paša je sedaj v Plovdivu in od tam do sedaj ni nikakršnih poročil o nastopu kolere.

Skadski nadškof pri cesarju.

Isti, 1. avgusta. Skadski nadškof mrg. Sereggi in njegov spremljevalec nadškof Marlaskaj, sta bila včeraj sprejeta od cesarja v avdijenci. Zahvalila sta se za podeljene rede ter poročala cesarju o razmerah v Skadru in Albaniji. Izjavila sta:

Mednarodna vojaška komisija v Skadru je razpisala občinske volitve. Albanci smatrajo ustavo za sedaj še za veliko nesrečo, treba je pred vsem močnega vladarja, šele potem je mogoča konstitucija. Albanija zaupa pred vsem trozvezi in zlasti Avstriji (?). Ime ki je ima avstrijski cesar pri Albancih, pove vse; Albanci ga imenujejo strica.

Nov volilni red na Češkem. — Grožnja z izjemnim stanjem.

Praga, 1. avgusta. »Češko Slovo« prinaša vest, da hoče vlada že v najkrajšem času uvesti na Češkem nov volilni red, ki naj bi uvedel 4. kurijo. Za slučaj, da bi izbruhnil na Češkem proti takemu oktroiranju nemiri, je vlada odločena proglasiti nad Češko izjemno stanje.

Posledice komisarnijata na Češkem.

Praga, 1. avgusta. Z ozirom na to, da se je z uvedbo upravne komisije na Češkem zvišal hišnonajemniški davek, so hišni posestniki zvišali najemnino za 8 do 10%. Razburjenje med najemniki je velikansko.

Odpušcanje rezervistov.

Praga, 1. avgusta. »Narodni listy« poročajo iz najzanesljivejšega vira, da se bo pričelo prihodnje dni odpušcanje rezervistov južnih armadnih zborov z ozirom na dejstvo, da je albansko vprašanje definitivno rešeno.

Dunaj, 1. avgusta. Po informacijah na pristojnem mestu je vest, da bodo odpuščen rezervisti, neresnični. Vojno ministrstvo je odredilo le, da se z ozirom na razne katastrofe da večjemu številu rezervistov dopust za časa žetve.

Reorganizacija armade.

Dunaj, 1. avg. Vest o reorganizaciji armade, ki smo jo snoči zabeležili tudi mi, se iz uradnih krogov dementira.

Nezgoda igralke Odilon.

Celje, 1. avg. Včeraj popoldne je imela igralka Helena Odilon s svojim možem Radvanom nesrečo s svojim avtomobilom. Težko ranjeno so jo pripeljali v bolnišnico. Kolesar, ki je povzročil nesrečo, je neki Fran Leskovšek, kamnosek v Šentjurju. Prvo pomoč je nudil finančni respicijent Cajnko, ki je poklical tudi zdravnika dr. Bergmana.

Solnograški deželni predsednik umrl.

Solnograd, 1. avgusta. Deželnega predsednika solnograškega, grofa Schafgotscha, je zadela včeraj zvečer v uradu kap. Danes zjutraj je umrl.

Hrvaške zadeve.

Zagreb, 1. avgusta. Hrvaška vlada je vzela v roke akcijo za pomoč rodbinam v aktivni službi se nahajajočih rezervistov. V tozadnevni odredbi se zavzema vlada za to, da naj ohranijo rezervisti svoje službe, ki so jih imeli pri kakem uradu ali pri kaki oblasti. Prošnje rezervistov naj se rešijo čim hitreje. V kmečkih občinah je skrbeti za to, da zemljiška posest rezervnikov ne trpi škode in da se obdeluje.

Zagreb, 1. avgusta. Ker je pričakovati že v najkrajšem času saborskih

volitev, je sklenila koalicija kompromis tudi s seljaško stranko. Gotovo je tedaj, da bodo koalicija, Starčevićeva in seljačka stranka nastopile skupno pri volitvah. Najbrže se jim priključijo tudi socijalni demokrati in takozvana osječka skupina. Potem bi vse te skupine nastopile proti Frankovcem in Tomašičevcem.

Izvoljski.

Pariz, 1. avgusta. V »Journalu« napada radikalni poslanec ruskega veleposlanika Izvoljskega in ga imenuje Machiavelija panslavizma, ki cinično intrigira in hoče v svoj osebni triumf spraviti do splošne konflagracije z avstrijsko-rusko vojno.

Francosko.

Pariz, 1. avg. Francoska zbornica in senat sta končno sprejela včeraj v nočnih sejah celi proračun za 1. 1913 v zadnjem branju.

Italija in Francosko.

Rim, 1. avg. »Tribuna« vpraša, kaj neki pomeni gonja francoskih listov proti Italiji, ter odgovarja sama, da se na Francoskem boje ruske operacije v Armeniji, da se pa ne upajo odkrito nastopiti proti Rusiji. Zato se zaganja francosko časopisje v Avstro-Ogrsko in Italijo. Francoska se baje boji, da bi se rešilo maloazijsko vprašanje v škodo Francoske.

Deželnozborske volitve na Gorškem.

(Volitve v mestni skupini.)

Gorica, 1. avgusta. Danes se vrše deželnozborske volitve v mestni skupini.

V slovenskih mestih in trgih zmaga napredni kandidati dr. Dragotin Podgornik, kateremu klerikalci niso postavili nobenega protikandidata, ker nimajo v tej skupini nobene nade v uspeh. Izid volitev je znan iz tehle trgov: Kobarid, Ajdovščina, Komen, Nabrežina in Sežana in sicer je dobil dr. Podgornik v Kobaridu 51, v Ajdovščini 41, v Komnu 42, v Nabrežini 35 in v Sežani 76, torej skupaj 245 glasov. V ostalih trgih izid volitev še ni znan.

V laški mestni skupini se bje ljut boj med laškimi klerikalci in laškimi liberalci. Ker se Slovenci pridno udeležujejo volitev, je skoraj gotovo, da pride do ožje volitve, pri kateri bodo potem odločevali slovenski volilci. — V ponedeljek se sestanejo slovenski veleposestniki, da se definitivno dogovore glede kandidatov v slovenski veleposestniški kuriji. Kakor smo informirani, bodo veleposestniki ponudili mandat dr. Antonu Gregoriču, ki bo, kakor smo poučeni, ponudeni mandat tudi sprejel. Sklenil se je torej kompromis, katerega smo svoječasno napovedali in nasvetovali.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Absolutno najboljša ustna voda sveta.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 1. avgusta 1913.

Termin.
Pšenica za oktober 1913. . . za 50 kg 11.47
Rž za oktober 1913. . . za 50 kg 9.01
Oves za oktober 1913. . . za 50 kg 8.23
Koruzna za avgust 1913. . . za 50 kg 8.07
Koruzna za maj 1914. . . za 50 kg 7.36

Efektiv

Treno.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 730 mm

avgst	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
31.	2. pop.	731.6	21.4	sr. jvzh.	del. oblač.
„	9. zv.	733.3	17.0	sl. svzh.	oblačno
1.	7. zj.	733.7	11.6	brezvetr.	soparno

Srednja včerajšnja temperatura 18.4°, norm. 19.7°. Padavina v 24 urah 0.3 mm.

Slovenski podjetniki oziroma trgovci! V svrhu patentiranja, ozi. produkcije iznajdbe nekega izvirnega predmeta se išče

družabnik

Dobiček zasiguran glasom potrdila strokovnjakov! — Cenj. vprašanja pod »Sindikat« pošto ležeče Trst. 2671

Prodajalko

popolnoma izurjeno v trgovini mešnega blaga, starejšo moč, sprejemem takoj v mojo trgovino. Plača po dogovoru. Iv. Meke, Hrastnik, (Staj.).

Učenca

poštenih staršev, s potrebno šolsko izobrazbo, ki ima veselje do trgovine sprejme takoj pod ugodnimi pogoji J. Kušlan, trgovina špecerije in dež. pridelki. Kranj, (Gorenjsko).

Na prodaj je

troje posestev,

na jako lepem prostoru za veliko cesto, v bližini trga in dve uri od mesta, na Spod. Štajerskem. Cena je prvemu kron 20.000, drugemu K 8000 in tretjemu K 3000. Plačilni pogoji zelo ugodni. Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 2670

Mesto vsakega drugega obvestila.

Potrtega srca javljamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem prežalostno vest, da je naša predrada mati, stara mati in tašča, gospa

Josipina Küssel

c. kr. davkarja, vdova

danes ob 1/2 9 uri dop. v 68. letu svoje starosti po dolgi boleznj izdihnila svojo plemenito dušo. Pogreb predrage rajnice bo v soboto ob 4. uri pop. iz hiše žalosti na pokopališče v Žužemberku. Sv. maše zadošnice se bodo darovale v domači župni cerkvi.

Predrago rajno priporočamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem v pobožno molitev in blag spomin!

Žužemberk na Dolenjskem, 31. julija 1913.

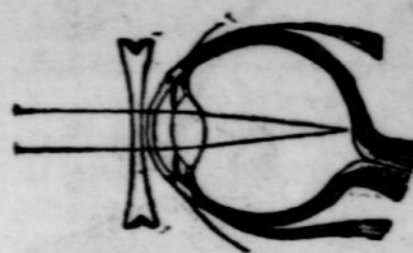
Žalujoči ostali.

Kaj hvalijo gospodinje?

Sredstvo, ki olajša pranje! Kakor nobeno drugo, stori to pralni izvleček »Ženska hvala«. Kdor namoči perilo čez noč z »Žensko hvalo«, zmanjša delo pri pranju na polovico. Kdor pere potem še s Schichtovim milom, se mu sploh ni treba truditi.

Optik in specialist.

LJUBLJANA,

Aparati, poljska kukala,
daljnogledi.Pogrešno navadno steklo
za očala. 2688

K. JURMAN

Optični zavod z električnim obratom.

Optik in specialist.

Šelenburgova ulica št. 4.

Za prvovrstno optiko se jamči.

Popravila se izvršujejo v lastni delavnici.

Pravilna lega plošč, brušenih
po sistemu Perpha.

Dobrega pomočnika

sprejme takoj 2691

Ivan Čarman, sedlar, tapetnik in pleskar.
Beljak, Italienerstrasse 2.

Izurjen šofer

Išče službe. 2674

Naslov pove upravnistvo »Slov. Nar.«

Primarij

dr. Josip Stojc

ne ordinira
do srede avgusta.

Lepo stanovanje

4 sobe, velika kuhinja, zaprt steklen
hodnik in ostale pritikline, se odda
za 1. avgust. Vpraša naj se
v Dreher-jevi pivarni Tržaška c.
št. 19, nasproti tobačne tovarne.

Izučen 2675

mesarski pomočnik

Išče službe.

Ponudbe naj se pošiljajo na ime:
Jožef Jagrič, mes. pomočnik, Pir-
šembreg št. 4.

Odvetniška pisarna

se odda s 1. novembrom t. l.
Sodna ulica št. 6.Poizve se v trgovini Franc Čuden.
2672

Sprejme se

trgovski pomočnik

dober železninar, (le taki se naj oglasijo)
pri Franu Picok, trgovina s špe-
cerijskim, železnim in material-
nim blagom v Ribnici, Kranjske.

Prof. dr.

Alfred pl. Valetna
odpotuje do 3. septembra.

Išče se samostojna 2650

kuharica

za veletrgovsko hišo na deželi. Plača
po dogovoru. Istotam se rabi tudi so-
barica. Vstop takoj. — Ponudbe na
upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

V Spodnji Šiški, Celovška cesta št. 77.

se takoj odda lepo

stanovanje

z 2 sobama in pritiklinami. Istotako
se spodaj v kavarni poizve kje se
oddaja v Ljubljani lepa, dobro vpeljana

restavracija.

Kavarna preskrbuje tudi hotelske, ka-
varniške in gostilniške službe v Kolo-
dvorski ul. št. 8. Več v kavarni
Pikel, Spod. Šiška.

Lepo poletno stanovanje

v bližini Ljubljane 2664

se takoj cenó odda.

Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Stanovanje

obstoječe iz 3 (tudi 4 ali 2) sob, s ko-
palnico in pritiklinami je oddati ta-
koj ali pa za novembrov termin.
Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«.
2637Gostom, ki dohajajo v Trst,
1351 se priporoča

hotel Hinko Kosič

Trst, ulica Carradori št. 15,

5 minut oddaljen od južnega kolodvora,

Restavracija

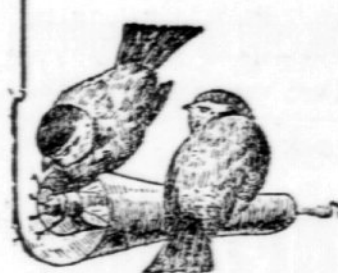
ulica Carradori 18 (vogal ulice Ghega).

Priporoča se

ANTON ŠARC

trgovina s perilom, pralnica in likalnica

Ljubljana, Šelenburgova ulica 5.

874

„Zdravnik žetelca“ je najboljši liker za žetelce.

„Zdravnik žetelca“ je najboljši liker za žetelce.

:: Uradnikom ::
aktivnim vseh kategorij 2264

profesorjem in učiteljem

katerih neobremenjena služnina znaša naj-
manje K 2300— na leto, dalje

penzionistom

ki imajo vsaj K 1400— pokojnine, dovoljuje

posojila

na podlagi življenjskega zavarovanja, proti
zaznambi na služnino, oziroma pokojnino
na prvem mestu in proti primernemu po-
roštvu pod najugodnejšimi pogoji na 5—30-
letno amortizacijsko dobo

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Po-
drobna pojasnila daje brezplačno „Generalni
zastop banko „Slavija“ v Ljubljani“.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče
potrebščine ima v zalogi 2387
fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov
v Ljubljani, Šelenburgova ulica 5.
Temnica na razpolago. Zunanja naročila
z obratno pošto. — Zahtevajte cenike!

I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani

naznanja, da se s 1. avgustom t. l.

preseli v Šelenburgovo ulico št. 4.

v pisarniške prostore spedičskega podjetja g. Fran Uherja.

Ker bo pisarna v jako prometni ulici se bodo stanovanja in lokali
lahko oddajali. Hišne gospodarje opozorimo, da se prazna stanovanja pravoča-
sno naznanijo

Uradne ure so od 8—12 dopoldne in od 3—7 popoldne.

Odbor.

Izšla je znamenita strokovna knjiga

„Nauk o serviranju“

V knjigo je razen poljudnih razprav sprejetih 95 tabel z
raznovrstnimi vzorci in 338 nazornimi slikami. To knjigo
bi morala imeti vsaka gostilna, brez nje ne bi smel biti
noben natak, nobena natakara, sploh nobena hiša
ki ima kečad opravka z gosti. — V platno vezana knjiga
stane K 5—, po pošti K 5:50, proti povzetju K 5:70.

Naroča se pri:

„Deželni zvezi gostilničarskih zadrug na
Kranjskem“ ali pri upravnistvu „Gostilničar-
skega vestnika“, Ljubljana, Gradišče št. 7.Pošilja se le proti naprej plačani naročnini
ali proti poštne povzetju.

Avstr. amerikan.

:: zaloga čevljev ::

Prešernova ul. 52.

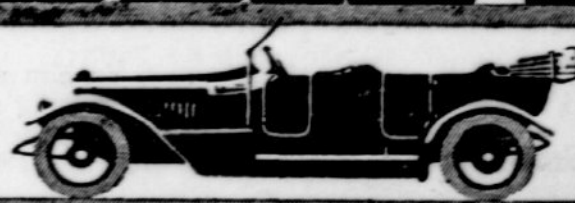
12:50

16:50

Naši čevlji po kakovosti,
:: priležnosti in eleganci ::
prekose vsako konkurenco.Zaloga slovitih „PALMA“
gumijevih podpetnikov.

ELKA

Modely 1913

7/20 HP 13/30 HP

16/40 HP

Automobily

Laurin & Klement

del. dr. 2436

Tvornica v Mladí Boleslavi.

Naročila sprejema A. Parzer-Mühlbacher,
Imperialgarage, Gradec, Postalstrasse 37.